

Peateemaks ikka bussijaam

Kultuurikeskuse valla igapäevast elu-olu selgitama saabunud vallavalitsuse ja volikogu liikmed leidsid eelmisel kolmapäeval eest umbes pool saalitait huvilisi. Kaks tundi kestnud kohtumisel küsiti ja osaliselt vastati nii üldhuvitatavatele kui ka isiklikumat laadi küsimustele.

ARVO SAAL

Selliste kokkusaamiste kasuteguris võib kahelda, aga vahel on inimestel vaja rääkida asjadest nii, nagu on. Juhtideni jõuavad kohaliku elu probleemid ja saab otsustada, mis neist vajavad sekkumist ning millel lasta omasoodu edasi areneda.

Vallavanem Aivar Pärli, abivallavanem Kristjan Rõivassepp, sotsiaalnõunik Aare Matt ja pearaamatupidaja Ülle Veeroja ning volikogu aseesimees Miia Pallase võtsid koha sisse laua taga, vallavalinikud võtsid istet saalis rahva hulgas.

Alustuseks ütles Aivar Pärli, et aastaga on tehtud palju tööd ja on ka planeeritud tulevaks aastaks. Lõpetatud on Pühajärve ranna projekt, valmis sai reoveepuhastusjaam, keskväljaku projektiga jõutakse lõpule järgmisel kevadel. Ees ootab kogu Otepää linna valgustuse rekonstrueerimine ja Palupera tee renoveerimine.

Peateemaks bussijaam

Küsimused algasid ettepanekuga tõsta kultuuritöötajate palgad inimväärseteks. Vallavanem lubas, et kui inimesed on ise aktiivsed, küll siis vald ka toetab.

Seekordse kohtumise peateemaks ja ajarõõvlis kujunes ettearvatult bussijaama küsimus. Alustanud Anne Peetersoo nõudis, et bussidel tuleks lasta peatuda külastuskeskuse ees R-Kioski poolisel osal, siis ei varjaks turisminäitsikuid ära. 2. novembri lumetormis õues bussi ootavaid lapsi kirjeldas ka Ene Kelder ja arvas, et selline külmetamine ei kutsu kedagi Otepäele tagasi. Ta küsis: "Kas on suur patt, kui bussid hakkaksid peatuma "püha lehma" ees?"

Vallavanem Aivar Pärli nõustus, et praegune olukord busside peatumiskohas ei rahulda kodanikke, aga tema sõnul ei saa vallavalitsus enne 5 aasta möödumist külastuskeskuse hoonest midagi muuta. Juba selle kuu lõpuks peaks aga saama bussipeatuste juurde varjualused, mis leevendavad olukorda.

Volikogu aseesimees Miia Pallase võttis jutujärje üle ja tunnistas, et temalegi oli üllatus, et hoonet ei saa kasutada bussijaamana. Ta rääkis ka euroraha kasutamise keerulisest korrast ning sellest, et Euroopa Liit ei rahasta bussijaamade ehitamist. Ent vallavanema

Küsjad-kuulajad olid põhiliselt vanemaealised.

ja volikogu aseesimehe jutt ei paistnud küsijaid rahuldavat.

Raivo Kalda ettepanekule panna külastuskeskuse ekraan, kust oleksid bussid näha, vastas vallavanem, et järgmisel aastal on kavas paigaldada Otepäele turvakaamerad ja siis polevat sellises lahenduses midagi keerulist.

Volikogu liige Ivri Viigimets juhtis tähelepanu sellele, et aetakse segi bussijaam ja bussiootepaviljon.

Kõneks võeti ka Konsumi ette tehtud kaldteel käsipuude puudumine, vana haigla otstarve ja tuletõrjemaja taga olev tõkestatud jalakäijate tee. Vallavanem lubas käsipuu asjus pöörduda kaubakeskuse omanike poole, haiglahoone edasiseks kasutamiseks on tellitud äriplaan, tuletõrjemaja tagusest riigimaast pidi aga saama päästeameti siseõu.

Valve Puri pühendas oma sõnavõtu suurt tähelepanu Otepää Teatajas ilmunule. Ta soovis teada, kas väited, et Otepääl midagi ei tehta, on sisuliselt umbusaldusavalduis praegusele vallavanemale? Sellele keegi ei vastanud.

"Aitäh, Otepää Teataja avaldas esmakordselt vallavalitsuse töötajate kohustused ja vastuvõtu ajad," jätkas Valve Puri. "Aitäh ka selle eest, et ajaleht kirjutas nii palju bussijaamast!" Tal oli veel küsimusi: "Kas otepäälastele on üldse promenaadi vaja? Miks läks rannaprojekt palju kallimaks?" Valve Purilt said tänusõnu ka Aia tänava taastajad.

Vahelduseks süüdistati kõiges, mis Otepääl halvasti, volikogu liikmeid. Lisaks selgus, et juba 1970. aastal olevat üks Otepäele tööle suunatu kuulnud juhendaja hoiatust, et seal on Eesti kõige halvemad inimesed (!).

Taas sekkus Miia Pallase, kes kinnitas, et temal ei ole küll häbi olla volikogu liige. "Te olete ju ise mind sinna valinud," ütles Pallase. "Millegipärast

aga näete ainult halbu asju. Mõelge ka ilusale."

Taas Raidalist

Aime Jürissaar rääkis taas valimistel rahva poolt Jaanus Raidalile antud toetusest ja nõudis kurjalt aru, miks end volikoguks nimetav kamp ei lasknud Raidalil vallavanemana tegutseda.

Miia Pallase, Aare Matt, Aivar Pärli, Kristjan Rõivassepp ja Ülle Veeroja.

Miia Pallase arvates on aga Jaanus Raidal end käest ära lasknud ega tule toime meeskonnatöoga. "Jaanus hakkas sooleerima, ei kuulnud meid, hiljem aga ei sobinud ta vallavanemana ka teisele leerile," meenutas Pallase.

Raidal sai Miia Pallasele vastata: "Mind paneb kuuldud hämmastama! Inimesed on kahepalgelised, minu häälega taheti volikogusse saada."

Selle teema lõpetas Ilmar Stamberg: "Raidali kohta öeldus on palju tõtt. Nagu koha kätte sai, oli nagu õhupall. Suur palk hukutas vallavanem Raidali."

Edasi räägiti, et külastuskeskuse kõrval Valga mnt 1B asunud 3500 m² krundi müüs Otepää Veevärk 3,2 miljoni krooni eest osatühingule Uranos Tallinnast. Saadud rahaga jätkatakse

töid Otepää vee- ja kanalisatsioonistusteemi arendamisel. Otepää Veevärk on maksnud reoveepuhasti ehitustööde eest ja tasunud masuudilaenu.

Sama teema jätkuks ütles vallavanem Aivar Pärli, et krundi ostjad on lubanud ehitada kaubanduskeskuse, kuhu peaks tulema kas Selver või Säästumarket. Koos kaubanduskeskuse tekkega kü-

Sangaste valla "Parim Paps" on Vello Roosild

Juba neljandat korda kuulutati isadepäeva eel, 11. novembril välja Sangaste valla tublimatest tublim isa. Tiitli Sangaste Valla Parim Paps 2006 pälvis Vello Roosild, keda kandidaadi ülesseadjad iseloomustasid kui tublit, töökast ja perekonda hoidvat. Vello peres kasvab kolm last – poeg Marko ning tütre Marge ja Kristi.

Parim paps sai mälestuseks graveeritud tiitliga karika ja kingituseks perelõuna Silva Pubis. Lisaks kingiti kahele enim hääli saanud isale peretuusikud

Pühajärve Puhkekeskusesse.

Parim paps kuulutati välja isadepäeva kontserdi raames. Sangaste lasteaiateaste kallal olid kõvasti vaeva näinud nii kasvatajad kui ka väikesed tublid esinejad. Elevust tekitas laste ja isade ühine tantsuring. Rõõmu pakkusid veel kantritantsijad, laulu ja luuletusega Angela ning Jane-Ly ning lõbusa kavaga Keeni Põhikooli õpilased.

Piduliku osa lõppedes toimus ühine kringlisöömine ja väikesed pidulised said Heili Freimanise juhendamisel valmistada isale kingituseks värvikireva pildi. Aitäh kõigile esinejatele ja juhendajatele.

Eriilist kiitust väärrib MTÜ Kodukant Sangaste, kes taolise tänuväärse traditsiooni on algatanud.

MERLE TOMBAK

Näita ennast!

Pimedad sügisõhtud on käes. Igal aastal hukkub pimedal teel ligi poolsada ilma helkurita liiklevat jalakäijat.

Selle aasta üheksa kuuga on pimedal ajal hukkunud 15 jalakäijat, neist 12 asulavälisel teedel (2005. a. oli 9 kuuga hukkunud jalakäijaid 21, neist 13 asulavälisel teedel).

Kuigi jalakäija näeb tuledega autot juba kaugel, ei kehti sama autojuhi kohta. Autojuht näeb ilma helkurita jalakäijat lähitulede valguses alles 30 meetri kaugusel. 90 km/h liikuva auto juht ei suuda sel juhul reageerida ja tema jaoks ootamatult nähtavale jalakäijale otsasõitu vältida, kuna auto peatumisteed on sõltuvalt reaktioonikiirusest vähemalt kaks korda pikem ehk vähemalt 60 meetrit. Seetõttu on helkur ühtviisi vajalik nii täiskasvanule kui lapsele, jalakäijale kui jalgratturile.

Tuletame kõikidele meelde, et liikluseeskiri kohustab jalakäijat kõndima maanteel vasakpoolisel teepoolral ning pimedas alati kasutama helkurit.

Näita ennast! Kanna ALATI helkurit!

Maanteeameti liiklusohutuse osakond

Kaasomaniku ostueesõigus kinnisasja mõttelise osa müümisel

Kinnisasja kaasomanikele on seadusega ette nähtud ostueesõiguse võimalus juhul, kui kaasomanik müüb temale kuuluva mõttelise osa kinnisasjast.

Erandina ei saa ostueesõigust kasutada siis, kui ostjaks on teine kaasomanik, seaduse järgi eesõigustatud isik (sh. sundüürnik), samuti juhul, kui mõtteline osa müüakse kaasomaniku alanejale sugulasele või vanemale.

Erinevalt enne võlaõigusseaduse jõustumist kehtinud põhimõttest, mille kohaselt ostueesõiguslane astus sõlmitud müügilepingusse senise ostja asemel, loetakse alates 1. juulist 2002 ostueesõiguse korral uus müügileping sõlmituks müüja ning ostueesõigust kasutava isiku vahel.

Seega tekib ostueesõiguse kasutamise ajal olukord, kus samaaegselt kehtib kaks müügilepingut ühe ja sama lepingu eseme suhtes – müügileping müüja ja esialgse ostja vahel ning teine leping müüja ja ostueesõigust kasutava isiku vahel.

Eellepingu sõlmimine ei anna ostueesõigust omavale kaasomanikule veel õigust ostueesõigust kasutada. Seda saab teha pärast notariaalselt tõestatud võlaõigusliku müügilepingu sõlmimist, asjaõigusleping omandiõiguse ostjale üleandmiseks ei ole ostueesõiguse puhul eelduseks.

Ostueesõiguse kasutamiseks on seadus keh-

testanud tähtaja - kaks kuud arvates müügilepingu sõlmimise ja lepingu sisu kohta teate saamisest. Seega ei ole ostueesõiguse puhul oluline mitte müügilepingu sõlmimise päev, vaid tähtaja kulgmine algab müügilepingu sõlmimise ja lepingu sisu kohta teate saamise päevast.

Võlaõigusseaduse § 249 lõige 1 kohustab müüjat viivitamata teatama ostueesõigust omavale isikule ostjaga sõlmitud müügilepingust ja selle sisust. Kuigi seadus ei sätesta, kas nimestatud teade peab olema notariaalselt tõestatud, lihtkirjalik või piisab ka suulisest teatest, on hilisema vaidluse ärahoidmiseks mõistlik see edastada kirjalikult.

Praktikas saadetakse kaasomanikele tavaliselt kirjalik teade müügilepingu sõlmimise kohta, millele lisatakse müügilepingu ärakiri. Kuigi seaduse kohaselt peab kõne all oleva teate edastama müüja, loetakse teavitamiskohustus täidetuks ka juhul, kui seda teeb ostja või müügilepingu tõestanud notar.

Ostueesõiguseks peab kaasomanik esitama kahe kuu jooksul arvates eeltoodud teate saamisest müüjale notariaalselt tõestatud avalduse, milles on väljendatud soov ostueesõigust kasutada. Kui esialgne ostja on juba kantud kinnistusraamatusse omanikuna, on mõistlik ostueesõiguse protsessist teavitada ka ostjat.

Avalduse esitamisega loetakse sõlmituks

müügileping müüja ja ostueesõigusega ostja vahel. Selleks et ostueesõiguse kasutaja saaks müügilepingu esemeks oleva kinnisasja mõttelise osa omanikuks, tuleb sõlmida ka asjaõigusleping müüjaga.

Juhul kui esmane ostja on kantud selleks ajaks juba omanikuna kinnistusraamatusse, peab ta andma nõusoleku kinnistusraamatu kande parandamiseks. Kui ostja selleks nõusolekut vabatahtlikult ei anna, on ostueesõigust kasutanud isikul õigus hageda nõusolekut kohtus.

Asjaõigusseaduse § 261¹ lõike 1 kohaselt võib ostja keelduda nõusoleku andmisest ja kinnisasja üleandmisest, kuni talle hüvitatakse tasutud ostuhind.

Kuivõrd ostueesõiguse kasutamise korral tekitab esialgse müügilepingu kõrvale uus müügileping, siis seaduse mõtte kohaselt peaks ostueesõigust kasutav isik tasuma ostuhinna, nii nagu esialgne ostja, müüjale.

Asjaõigusseaduse § 261² vabastab ostueesõiguslase kohustusest tasuda ostuhind müüjale juhul, kui ostueesõiguslane oli sunnitud ostuhinna tasuma ostjale, kuna viimane keeldus kinnistusraamatusse kande parandamiseks nõusoleku andmisest.

Väljakujunenud praktika kohaselt deponeerib ostueesõigust kasutav isik ostuhinna notari deponiitkontol ning see summa kuulub ostjale väljamaksmisele pärast seda, kui viimane on andnud oma nõusoleku ostueesõigusega isiku omanikuna kinnistusraamatusse kandmiseks.

KRISTI DUBROVSKI
Arco Vara Kinnisvarabüroo AS Jurist

TEISED MEIST

Anatoli Šmigun: lõime oma tiimi, sest kolhoos ei sobi meile

Tolikul – nii kutsutakse papa Anatoli Šmiguni - on vene hing ja ta on selle üle uhke. Ta tunnistab, et solvub kergesti, võtab mõnikord viina, vaidleb aeg-ajalt Kristinaga ja nutab, kui on põhjust.

Tolik on vaid pealtnäha leebe inimene, kuid tegelikult võitleb oma ideede eest kui isalõvi. Pelgamata konflikti Eesti suusaliiduga, löi tütardega suusakoondisest lahku ja moodustas Šmigun Teami. Idee osutus õigeks, Kristina on maailmameister ja kahekordne olümpiavõitja.

Tolikut on kohati raske mõista. Ta koosneks justkui kahest erinevast inimesest. Püüad ta suusaraja kõrval kinni ning ta vestleb sinuga kui parima semuga, vastab kõigile küsimustele. Võtad aga diktofoni välja, on Toliku suu lukus. «Las Kristina räägib,» tõrjub ta.

Tolik ei räägi eesti keelt? Räägib, kui vaja. Kristina koer Loucky, tundub, ei mõista sõnagi vene keelt, kuid ega sellepärast jutud tema ja Toliku vahel puhumata jää. Tolik saab suurepäraselt eesti keelega hakkama, aktsentki pole teab mis kohutav.

Jaan Martinson, SL Õhtuleht

Külapood suurpoest viiendiku võrra kallim

Kas Otepääl on Eesti kõige „kirvemad“ hinnad?

Otepää külje all elav Ilmar Väidab, et nende linnas on toidukaubad Eesti kõige kallimad: «Välismaalased ja sportlased on hinnad lakke ajanud. Kohalikud on tallinnastega võrreldes vaesemad ja nüüd peame nende pärast kannatama. Edgari vorst on kallim kui Tartu turul, kuidas nii?»

Tiia Tork, Otepää Konsumi juhataja: «See inimene, kes elab ja töötab Otepääl, ostab ka oma igapäevase toidu kohalikest kauplustest. Konsum pole linna ainus toidupoed, teiste kaupluste suhtes sõna ei võta. Piima ja leiba kuhugi kaugemale ostma minna, ka siis kui olekski piimal või leival kroonine hinnavahe, ei tasu ära! Raske öelda, kui suur summa üldse mõjutaks inimeste harjumuspärasest kauplust teise vastu vahetama. Kui paar-kolm toodet ongi mujal soodsamad, on midagi samas ka kallim ja kokkuvõttes kulub ikkagi samapalju raha.

Hinnamajandusel on omad reeglid, Otepää Konsumi käive sõltub aastaajast ja suuresti ka lumest. Seda et Vana-Otepää Lihatootuse toodang oleks meie Konsumis kallim kui Tartu turul, ma hästi siiski ei usu.»

Kaja Roomets, SL Õhtuleht

Raidali kaebus rahuldati

Tartu Halduskohus otsustas rahuldada Jaanus Raidali kaebuse Eesti Haigekassa Tartu osakonna direktori 25. mai korralduse nr. 1016-K "Ajutise töövõimetuse hüvitise määramisest ja maksimisest keeldumine" peale ja Eesti Haigekassa 3. juuli vaideotsuse peale.

Oma 17. novembri otsusega tühistas Tartu Halduskohus eespoolnimetatud korralduse ja vaideotsuse ning tegi ettekirjutuse, mille kohaselt tuleb Eesti Haigekassa Tartu osakonnal välja arvutada ja välja maksta Jaanus Raidalile töövõimetuslehe nr. 58540859 alusel töövõimetushüvitise ajutise töövõimetuse aja eest, mil kaebaja ei ole täitnud teenistuskohustusi.

Jaanus Raidalile oli välja kirjutatud töövõimetusleht nr. 58540859 töövõimeperioodiga 12.04.2006 kuni 08.05.2006. Raidal täitis aga vallavanema teenistusüleandmise 12. ja 13. aprillil. (Vallavolikogu avaldas Jaanus Raidalile umbusaldust 13. aprillil.)

Nende kahe tööolud päeva tõttu otsustas haigekassa jätta Raidalile välja maksmata hüvitise kogu töövõimetuse perioodi eest.

Kohus ei lugenud haigekassa sellist tõlgendust proportsionaalseks. Kohtuotsuse järgi tähendab proportsionaalsus seda, et rakendatavad abinõud peavad olema vastavuses kavandatud eesmärkidega, jättes kodaniku ilma mitte rohkemast, kui on absoluutselt vajalik selle eesmärgi saavutamiseks.

Kohtukulud jäid poolte kanda. Apellatsioonikaebuse otsuse kohta võib esitada Tartu Ringkonnakohtule 30 päeva jooksul.

OT

Arengu kavandamine eeldab arengudokumentide uuendamist

26. oktoobril toimunud vallavolikogu istungil oli ühe küsimusena arutelul vallavalitsuse ettepanek muuta eelmise volikogu koosseisu otsust üldplaneeringu juhtrühma koosseisus. Iseenesest on väga hea, et tänane vallavalitsus on nõuks võtnud üldplaneeringu koostamisega sisuliselt tegelema hakata ja jätkata alustatud. Loodan väga, et nüüdsest saab üldplaneeringu protsess kätkest lahti ja asjad hakkavad liikuma soovitud suunas.

Kuna Otepää vald asub samanimelise looduspargi territooriumil, oli algselt plaanitud üldplaneering koostada ja ka kulud jagada looduspargiga kahasse. Viimaste sündmuste valguses on aga ühistegevus suure küsimärgi all, kuna hetkel puudub looduspargil juht ning Otepää vallavolikogu on jäänud ilma oma esimehest. Arvata võib, et ebaselgus viimases küsimuses võib kesta veel mõnda aega. Seetõttu leiti volikogus, et vald peab, vaatamata segadustele looduspargis, üldplaneeringu protsessiga edasi liikuma.

Üldplaneering peab olema töötav dokument

Planeerimiseseaduse kohaselt on planeeringu liikideks üleriigiline, maakonna-, üld- ja detailplaneering. Seaduse mõistes on üldplaneeringu eesmärk: valla või linna territooriumi arengu põhisuundade ja tingimuste määramine, aluste ettevalmistamine detailplaneerimise kohustusega aladel ja juhtudel detailplaneeringute koostamiseks ning detailplaneeringu kohustusega aladel maakasutus- ja ehitustingimuste seadmiseks. Sama seaduse kohaselt on kohalikud omavalitsused kohustatud tagama valla üldplaneeringu kehtestamise hiljemalt 2007.a. juuliks.

Paralleelselt on omavalitsustel tarvis koostada ka üldplaneeringu keskonnamõju strateegiline hindamine, mille nõue tuleneb planeerimiseseadusest ning keskonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seadusest. Tänu viimasele nõudele on üldplaneeringu protsess muutunud oluliselt keerukamaks ning toonud kaasa rohkesti lisaasjaajamist ning -bürookraatiat.

Samas on selge, et ülepeakaela planeeringut koostada ei ole mõtet. Eesmärgiks peame püstitama, et uus üldplaneering oleks nn töötav alusdokument, mis avaks eeldused valla kiiremaks ja jätkusuutlikuks arenguks.

Üldplaneeringu ja arengukava koostamine peaks käima käsikäes. Tähelepanuta ei tohiks jätta ka arengukava uuendamist. Üldiselt on loomulik, et üldplaneeringu protsessi käigus tegeletaksegi omavalitsuse arengukava uuendamisega, sest arengukava on kõige üldisemalt öelduna üldplaneeringu sõnaline väljendus, mis kajastab tulevikuvisioni ning strateegiaid ja tegevusi eesmärgi saavutamiseks. Seega mõistlik on koostada mõlemad arengudokumentid ühiselt, et kasutada säästvalt

arengukava ja tegevuskava, mis peaks vähemasti hõlmama perioodi 2007-2010.

Ära ei tohiks unustada ka valdkondlike arengukavasid. Minu arvates on aeg üle vaadata Otepää kui turismipiirkonna turismi ja puhkemajanduse kontseptsioon. Paar aastat tagasi esitasime Phare CBC programmi viimasesse rahastusvooru projektitaotluse ühise turismipiirkonna (Otepää, Puka, Sangaste, Paluopera, Valgjärve, Kanepi, Urvaste) arengukava koostamiseks. Kahjuks ei saanud tootlus rahastatud. Võib-olla tasuks teema uuesti üles võtta, naabritega läbi rääkida ning taotleda ühise turismiarengukava jaoks rahastust näiteks EAS-ilt.

Eesmärkide püstitamine on eduka arengu eelduseks

Otepää on olnud ühisprojektide initsiaatoriks ning peab seda olema ka tulevikus, et tagada piirkonna konkurentsivõime turismivaldkonnas. Kui rääkida kasvõi talvepealinnaks olemise kaudu Otepää tutvustamisest, siis oleme suhteliselt sarnaselt peaaegu kümme aastat seda toimetanud.

Samas ei tohi lasta tekkida rutiinil, edasiviiv on välja pakkuda uut ja huvitavat. Analüüsides tehtut, hinnates oma tugevusi ja nõrkusi, võimalusi ja ohte, saame sõnastada turismivaldkonna eesmärgid uueks perioodiks. Meie väljakutseks võiks olla senisest tihedam koostöö naabritega ning piirkonna turismipotentsiaali parem ärakasutamine.

Kokkuvõttes ei ole arengu kavandamiseks kulutatav aeg kaugeltki mahavisatud. Kui puuduvad visioon ja eesmärgid, siis pole vist põhjust rääkida ka saavutustest. Hea on see, kui meil on siht, mille poole püüelda ning kohalikud tahavad ühiselt midagi korda saata. Selleks ongi vajalik kokkulepe kogukonna sees (üldplaneering ja arengukava), mis on meile suunanäitajaks.

Soovin julgust unistada ning jõudu ja tahet plaanitu ellu viia!

AIVAR NIGOL Otepää vallavolikogu liige, Reformierakond

AMETLIK INFO

Otepää vallavalitsuses

- Otsustati väljastada kirjalik nõusolek **OÜle Ikaros Grupp** heitvee kogumis-süsteemi rajamiseks asukohaga Otepää vald Sihva küla Kondi maaüksus; **Edgar Rebase**le heitvee omapuhasti rajamiseks asukohaga Otepää vald Otepää küla Lombiveere maaüksus; **Peeter Klaisile** suvila püstitamiseks asukohaga Otepää vald Pilkuse küla Kõtsi maaüksus; **Urmas Jaagusoo**le heitvee omapuhasti rajamiseks asukohaga Otepää vald Pedajamäe küla Vahtra maaüksus.
- Otsustati moodustada vallavalitsuse, turismiinfopunkti, Pühajärve raamatukogu ja suusamuuseumi vara inventeerimiseks komisjon koosseisus: **Vello Vou, Toomas Vahrudev, Mari Mõttus, Elle Luhtaru, Eha Schmidt, Mati Lüdimois**.
- Otsustati anda **Ilutulestiku Keskus Arnika OÜ**le luba korraldada ilutulestik 14.12.2006 ajavahemikul 22.00-23.00 Nuustaku publi juures.
- Otsustati väljastada ehitusluba **ASle Otepää Veevärk** reoveepuhastusjaama kompostväljaku rajamiseks Kastolatsi külas Otepää vallas; **OÜle Jaotusvõrk** Kuuri 10/0,4 kV maakaabelliini rajamiseks seoses Aasa ning Päikeeoru kinnistute liitumisühendustega Nüpli külas;
- Otsustati määrata projekteerimistingimused **Andres Jursile** elamu ja abihoonete rekonstrueerimise asukohaga Otepää linn Mäe tänav 33, ehitusprojektide koostamiseks; **Aivo Veskile** puurkaevu asukohaga Vana-Otepää küla Salumäe maaüksus Otepää vald ehitusprojekti koostamiseks.
- Otsustati määrata lapse sünniotoetust kahele vallakodanikule.
- Otsustati kinnitada Otepää Muusikakooli hoolekogu koosseis alljärgnevalt: **Tiiu Kannes, Margo Meri, Kaire Ojavee, Tiiu Tiideberg, Malle Mõttus, Merike Roop, Aivar Nigol, Aivo Meema, Luule Saar, Miia Pallase**.
- Otsustati täpsustada Otepää Vallavalitsuse korraldust 10. 05.2006 nr 257 ning lugeda tüürileping peatatuks ajavahemikus 01.05.06-31.08.06. Pikendati tüürilepingut **OÜga Avallone Klubid** tüürilepingu peatumise aja võrra kuni 4 kuu võrra s.o.kuni 04.09.2007.
- Otsustati algatada Otepää vallas Raudsepa külas **Luiga elamu abihoone** peremehetuks tunnistamine.
- Otsustati kanda maha Otepää Kultuurikeskuse kasutuskõlbmatuks tunnistatud vara.
- Otsustati eraldada Otepää Vallavalitsuse projektide reservfondist Otepää linna bussiootepaviljoni soetamiseks 65,0 tuhat krooni.
- Otsustati lubada ilma detailplaneeringut koostamata **Valga mnt 8a** ja **Valga mnt 4a** kinnistute vahelise piiri muutmist.
- Otsustati jagada **Lükardi, Matu, Puuraku** katastriüksused.
- Otsustati sõlmida **H. Sga** sotsiaalkorterit tüürileping kehtivusega 1 aasta; R. A`ga sotsiaalkorterit tüürileping kehtivusega 1 aasta.
- Otsustati võtta Otepää Vallavalitsuse arvele järgmised objektid: Lokumärdi elamu ja kõrvalhooned Tõutsi külas; Tõutsi karjalaut Tõutsi külas, Liivaku talu elamu ja kelder Vana- Otepää külas, Oru tänava garaaziboksid Otepää linnas.
- Otsustati kinnitada Otepää Valla kriisireguleerimismeeskond alljärgnevas koosseisus: **Aivar Pärli, Kristjan Rõivassepp, Aare Matt, Aarne Steinbach, Jaanus Kokkonen, Harri Tromp, Heikki Must, Veronika Kivimäe, Toomas Vahrušev**.
- Otsustati anda nõusolek **SAle Tehvandi Spordikeskus** korraldada Otepääl, ajavahemikul 26-28. jaanuar 2007. a Tehvandi Spordikeskuse territooriumil FIS Maailmakarikavõistluse Otepää võistlus murdmaasuusatamises.
- Otsustati muuta Otepää Vallavalitsuse 28.06.2006 korraldus nr 2-4-390.
- Otsustati kanda maha **lasteaias „Võrukael“** kasutuskõlbmatuks tunnistatud vara.

Palupera valla uue arengukava aasta-teks 2007-2015 eelnõu avalikud arutelud toimuvad alljärgnevalt:

- 24. novembril** kell 18 Nõuni maakultuurimajas ja
- 1. detsembril** kell 18 Hellenurme kultuurimajas.

Arengukava eelnõu on endiselt saadaval valla kodulehel www.palupera.ee, vallamajas ja raamatukogudes.

Peremehetute ehitiste hõivamise teade

Otepää Vallavalitsus teatab, et on peremehetute ehitistena arvele võtnud:

- Lokumärdi** elamu ja kõrvalhooned Valgamaal Otepää vallas Tõutsi külas. Viimane teadaolev omanik oli Otepää Tarbijate Koperatiiv.
- Tõutsi** karjalauda Valgamaal Otepää vallas Tõutsi külas. Viimane omanik teadmata.
- Liivaku** talu elamu ja keldri Valgamaal Otepää vallas Vana-Otepää külas. Viimane omanik teadmata.
- Oru tänav**a garaažiboksid Valgamaal Otepää linnas. Viimane teadaolev omanik oli Garaažikoperatiiv Otepää.
- Luiga** elamu abihoone Valgamaal Otepää vallas Raudsepa külas. Viimane omanik teadmata.

Kõigil, kellel on vastuväiteid eespool nimetatud ehitiste peremehetuks tunnistamise vastu, esitada need kirjalikult **kahe kuu** jooksul peale käesoleva teate ilmumist Otepää Vallavalitsusele aadressil Lipuväljak 13, 67405 Otepää linn Valgamaa, Otepää Vallavalitsus.

Palupera vallavalitsuses

- Anti korraldus ehitusloa väljastamiseks **OÜ Jaotusvõrgule** Päksemäe kinnistule liitumisühenduse väljaehitamiseks.
- Anti korraldus maa tagastamiseks õigustatud subjekt Eesti Evangeeliumi Kristlaste ja Baptistide Koguduste Liidu Hellenurme Kogudusele.
- Anti korraldus kirjaliku nõusoleku väljastamiseks **Anita Pavlovale** Külamäe katastriüksusel õuealale sauna ehitamiseks.
- Anti korraldus hoonestusõiguse seadmiseks riigi omandisse jäävale **Pargi 2** katastriüksusele hoone omanike Peeter Mägi ja Ülle Mägi kasuks võrdsetes mõttelistes osades.
- Tunnistati kehtetuks Palupera Vallavalitsuse **korraldus nr. 2-1/44** 02.03.2006 a. Mäelooga külas Haljala katastriüksuse erastamise kohta.

Puka vallavalitsuses

- Otsustati maksta kahele isikule sünniotoetust (a´ 3000.- krooni) ja ühele isikule matusetootust 500.- krooni ulatuses.
- Otsustati maksta oktoobrikuus toimetulekutoetust neljale isikule.
- Kinnitati Puka Lasteaiia hoolekogu koosseisus: **Heikki Kadaja** (vallavalitsuse esindaja), **Malle Teder, Milvi Rebane, Piret Müür, Anne Riis**.
- Anti nõusolek maa ostueesõigusega erastamiseks: **Valdeko Pöder** Kuigatsi külas Väljaotsa maaüksus 30,26 ha; **Valve Everst** Kuigatsi külas Kasekese maaüksus 6,17 ha; **Taimo – Adelaida Rõõm** Rebaste külas Lõhmuse 2 maaüksus 4,91 ha; **Tiina Fedotova** Rebaste külas Käärmani maaüksus 19150 m²; **Endla Tomson** Aakre külas Kivilossi maaüksus 11500 m²; **Mart Taru** Pedaste külas Ludi maaüksus 19,15 ha; **Maie Mark** Aakre külas Margisoo maaüksus 20 221 m² ja Põllukusiku maaüksus 6,24 ha.
- Nõustuti Keskkonnaministeeriumi Valgamaa Keskkonnateenistuse poolt **Osauhingule PM Kaubandusgrupp** geoloogilise uuringu loa väljaandmisega liiva ja kruusa tarbevaru uuringuks Puka vallas Rebaste külas Helmi-Aakre liivamaardlas asuvas Liivamäe uuringuruumis.
- Nõustuti ehitusloa väljastamisega Indrek Parisele temale kuuluva Meegaste külas asuva Jaani-Ütti kinnistul asuva sauna rekonstrueerimiseks.
- Hooldus lõpetati ühel puudega isikul.
- Määrati maa maksutamishinnad erastamisväärtpaberitega ettemaksu teostamiseks kahele isikule.
- Ühekordset toetust määrati kokku 3200.- krooni ulatuses.

<p>Tartu Pensioniameti Valga osakonna telefoninumber on muutunud. Uus telefon on 7671 985.</p>
--

Sangaste Vallavolikogu istung toimub neljapäeval, 23. novembril vallamajas algusega kell 18.00.

<p>Vallavalitsuse poolt pakutud päevakord:</p>
<ol style="list-style-type: none">Avalikuks kasutamiseks vajalike kohalike maanteede ja tänavate nimekirja kinnitamine Sangaste alevikus Nooruse tänav 1-7 asuva korteri-omandi müügi korraldamine Sangaste alevikus asuva Veskitee katastriüksuse sihtotstarbe muutmine Vallavalitsuse informatsioon

Palupera Vallavolikogu istung toimub 23. novembril algusega kell 15.00

<p>Palupera Vallavolikogu istung toimub 23. novembril algusega kell 15.00 Hellenurme naisseltsi ruumes.</p>
<p>PÄEVAKORRAS:</p>
<ol style="list-style-type: none">Volitatud veterinaararst Jaan Uiibo ettekanne. Haljala maa-üksuse munitsipaalomandisse taotlemine. Arutelu Nõuni kultuurielu probleemistiku lahendamiseks. 2007. aasta eelarve esimene lugemine. Valla põhimääruse lugemine.

Sangaste Vallavalitsus müüb 11. detsembril kell 10.00 Sangaste vallamajas toimuval suulisel avalikul enampakkumisel sõiduauto Subaru Legacy (v.a. 1990).

<p>Alghind 16 000, tagatiraha 1600 krooni, osavõtumaks 100 krooni. Tagatiraha ja osavõtumaks tasuda vallavalitsuse arveldusarvele nr 10202000578003 SEB Eesti Ühispangas. Info telefonil 518 2017.</p>
--

Sangaste Vallavalitsus müüb 11. detsembril kell 10.00 Sangaste vallamajas toimuval suulisel avalikul enampakkumisel sõiduauto Subaru Legacy (v.a. 1990).

<p>Sangaste Vallavalitsus müüb 11. detsembril kell 10.00 Sangaste vallamajas toimuval suulisel avalikul enampakkumisel sõiduauto Subaru Legacy (v.a. 1990).</p>
<p>Alghind 16 000, tagatiraha 1600 krooni, osavõtumaks 100 krooni. Tagatiraha ja osavõtumaks tasuda vallavalitsuse arveldusarvele nr 10202000578003 SEB Eesti Ühispangas. Info telefonil 518 2017.</p>

DETAILPLANEERINGUD

PLANEERINGUD Otepää vallas

Otepää vallavalitsus on vastu võtnud ja suunab avalikule väljapanekule Otepää linna **Kesk tänav 21, Kolga tee 15 ja Kolga tee 17** kinnistute detailplaneeringu. Detailplaneeringu eesmärgiks on kinnistute liitmine ja ehitusõiguse alade määramine kolme korterelamu ehituseks. Planeeringu koostamise korraldaja on Juhan Kutti OÜ, planeeritava ala suurus on 3480 m2. Detailplaneeringu avalik väljapanek toimub **01. detsembrist kuni 15. detsembrini** 2006 Otepää vallavalitsuse kantseleis. Pretensioonide ja ettepanekute laekumisel toimub avalik arutelu 18. detsembril 2006 kell 13.00

Otepää Vallavalitsuse detailplaneeringu avalik väljapanek toimub 01. detsembrist kuni 15. detsembrini 2006 Otepää vallavalitsuse kantseleis. Pretensioonide ja ettepanekute laekumisel toimub avalik arutelu 18. detsembril 2006 kell 13.00

Otepää Vallavalitsus teatab Sihva külas **Kõsti maaüksuse tiikide** rekonstrueerimis- projekti keskkonnamõju hindamise (KMH) aruande avalikust väljapanekust ja arutelust. Keskkonnamõju hindamise eesmärgiks on hinnata tiikide puhastamisega ja kaldaalade korrastamisega kaasnevaid olulisi keskkonnamõjusid ning negatiivsete keskkonnamõjude vältimise ja leevendamise võimalusi. Arendaja on MTÜ Kolm kobrast, Rein Pinn (tel. 5269 391). Otsustaja on Otepää Vallavalitsus (Lipuväljak 13, Otepää 67405). Keskkonnamõju hindamise viib läbi Arvo Käärd (KMH litsents nr. 0038 tel. 5568 9049, oukupi@hot.ee) OÜ KUPI. Keskkonnamõju hindamise aruandega saab tutvuda ajavahemikul **24.11.2006-08.12.2006** tööajal Otepää Vallavalitsuses (Lipuväljak 13, Otepää) ning Otepää Vallavalitsuse kodulehel www.otepaa.ee – dokumendiregister – planeerimine. Aruande kohta ettepanekuid, vastuväiteid ja küsimusi saab esitada kirjalikult Otepää Vallavalitsusele (Lipuväljak 13, Otepää 67405) kuni 08.12.2006. Aruande avalik arutelu toimub **11. detsembril 2006.a. algusega kell 16.00** Otepää Vallavalitsuses (Lipuväljak 13, Otepää).

Otepää Vallavolikogu istung toimub 23. novembril algusega kell 16.00.

Otepää Vallavolikogu istung toimub 23. novembril algusega kell 16.00.

<p>Otepää Vallavolikogu istung toimub 23. novembril algusega kell 16.00.</p>
<p>Päevakorras:</p>
<ol style="list-style-type: none">Spordi- ja turismikomisjoni tegevuse lõpetamine Vallavolikogu alatiste komisjonide moodustamine Spordikomisjoni ja turismikomisjoni esimehe ja aseesi-mehe valimine Spordikomisjoni ja turismikomisjoni koosseisu kinnitamine Vallavolikogu esimehe ja aseesimehe valimine Otepää valla arengukava läbivaatamine <p>Ettekandja: Aivar Pärli</p> Sildfinantseerimise lepingu pikendamine <p>Ettekandja: Ülle Veeroja</p> Kaasettekandja: Andres Arike Pühajärve Põhikooli arengukava läbivaatamine <p>Ettekandja: Miia Pallase</p> Kaasettekandja: Aivo Meema Otepää Muusikakooli arengukava 2006-2009 kinnitamine <p>Ettekandja: Tuuli Vaher</p> Kaasettekandja: Aivo Meema Riigihankeks loa andmine <p>Ettekandja: Kristjan Rõivassepp</p> Kaasettekandja: Andres Arike Põhimääruse vastuvõtmine <p>Ettekandja: Jüri Kork</p> Otepää valla ja EELK Otepää Maarja Koguduse vahelise koostöökokkuleppe heakskiitmine <p>Ettekandja: Luule Saar</p> Järgmise volikogu istungi aja kindlaks määramine

Otepää Vallavolikogu istung toimub 23. novembril algusega kell 16.00.

Otepää Vallavolikogu istung toimub 23. novembril algusega kell 16.00.

Palupera valla õpilaste veoks Otepää ja Palupera koolidesse TEENUSE OSUTAJA leidmiseks aastatel 2007-2010

kuulutas Palupera Vallavalitsus (korraldusega nr 2-1/157, 09.11.2006) **välja avatud pakkumismenetluse**.

<p>Pakkumise kutse ja dokumentidega on võimalik tutvuda Riigihangete Registri koduleheküljel. PKD järgselt koostatud pakkumine esitada hiljemalt 06.12.2006 kell 12.00 Palupera Vallavalitsusse.</p>
--

Avatud pakkumismenetlusega riigihanke menetluseta-pide hindamise komisjon on viieliikmeline, koosseisus:

komisjoni esimees vallavanem Terje Korss; komisjoni liige vallasekretär Imbi Parvei; komisjoni liige maakorraldaja Tõnu Kukk; komisjoni liige maa-, majandus- ja ettevõtlus-komisjoni esimees Anti Kulasalu ja komisjoni liige vanem-konstaabel Toomas Kikas.

Hariduse andmise võimalikkusest maal "lihtsa elu" tingimustes

Elu kallis koduvabariigis on materiaalsest küljest kõvas tõesukreenis. Pappi on ja tõuseb lootus, et tuleb juurdegi, vähemalt suuremates sadamalinnades. On head ajad majanduses. Headel aegadel tuleb valmistada halvemateks ja kasutada võimalust ühiskonna muutmiseks jätkusuutlikuks.

Maal, kus pole suuri nafta- ja gaasivarusid ning kus perre ei sünni keskelt-läbi 7 last, on olemasolu ja rahvana jätkamise vundamendiks rahva haritus ja tervis. Kuidas on olukord teadmisterindel tegelikult?

Märksõna nr. 1 on „konkurents“.

Väheneva lastearvu tõttu käib halastamatu konkureerimine koolide vahel õpilashingedele. Juba algkooli „juntsu“ paisatakse konkureerima omasugustega, mille tõttu ka väljalangevus on meil umbes 4 korda suurem, võrreldes mõnede põhjamaadega!

Riik soosib omakorda koolidevahelist rebimist, nivelleerides tingimusi ühesuguteks nii mitmetuhandes Lasnamäe koolil kui ka väikesel Õrul. Tulemuseks on selgelt suuremaid soosiv ja väikseid topelt koormav haridus-rahastussüsteem. Kas on ikka konkurents see, mis kõik paika paneb?

Arutu konkurents on pigem hävitava toimega, eriti hariduses jt. rahvusliku olemasolu võtmealadel. Samuti tuleb väikesel inimesel lasta mõni aeg rahulikult kujuneda, enne kui ta halastamatusse eluvõitlusesse lükkame. Peame teda enne selleks ette valmistama.

Minu nägemusel võiks lisaks näiteks Keeni Põhikoolis juba mitu aastat toimivale ja end hästi õigus- tanud kooli ettevalmistus (lasteaiarühmale) lapsed veel umbes 3 aastat õppida rahulikult rütmis põhiteadmisi, kauneid kunste, muusikat, tantsimist, väljendus- ja väitlemisoskust, õppimise- ja mälu tehnikaid. Lastele omandataval moel ka elulisi teadmisi, maailma riike, rahvaid jne.

Eesmärgiks kujundada väl- ja isiksus, kes on võimeline omandama teadlikult ja oluliselt efektiivsemalt teadmisi

ning hiljem tegema valikuid. Me võidaksime oluliselt noorte inimeste aega, hingerahu ja eneseosku. Me oleksime oma lapse eluvõitluseks hulga paremini ette valmistanud.

Annan aru, et selline põhimõtteline ümberkorraldus on keeruline, kuid pean seda kvalitatiivse hüppe saavutamiseks oluliseks. Praegusel juhul on õppekava tihtipeale liiga keeruline oma algosas, kus oluline ja vähemoluline on vahetuses ning oma valdkonda tähtsustavate eri huvigruppide poolt liialt mõjutatud.

Väärtustagem õpetajat

Teiseks räägitakse palju õpetajate palkadest, mida siis perioodiliselt kiskära saatel enne erinevaid valimisi jonnkshaaval ülespoole tõstetakse. Lisaks palkadele on selle töökoha väärtustamisel teisis olulisi aspekte, mis võimaliku noort õpetajat maale tulema ja olemasolevat väärtkaadrit südamega töötama motiveeriks. Eelkõige on see õpetaja elukutse (taas)väärtustamine ühiskonnas, elamispind, vaba aeg, kindlustunde loomine.

Noore õpetaja maale tööletulekul nõuavad lahendamist töögraafik ja vaba aja küsimused, elamispind ja seejärel palk. Olgu palgakasv milline tahes, eluasemesoetamise hindade galopp on ikkagi oluliselt kiirem. Seega muutub väerika eluaseme soodumuretsemine või -kasutamine üha tõsisemaks argumentiks nii töötamisel kui ka piirkonda kinnistamisel.

Kolmandaks muutub üha olulisemaks kvaliteetse huvihariduse ja hobide kättesaadavus lähipiirkonnas. See võiks olla üks olulisi motiivatsioonivõtmeid maakooli jäämisel, kui saad näiteks fakutiivselt omandada mõne olulise võõrkeele, peotantsuuskuse või tegeleda tasemel judomaadlusega jne. Ka siin on ühistegevus valdade vahel mõõdapääsmatu, sest kvaliteetse õpetuse sisseviimine ja -ostmine on optimaalne ja tõhus vaid koostöös. „BMW-d“ põlveotsas ei ehita!

Tahan sellega öelda, et inimarengu vajalikud meetmed ja vahendid peavad olema kvaliteetsed. Põlveotsas ja asendusainetega me tulemust ei saavuta. Selleks, et kogu rahvas „mägedest sadamatesse“ ei kaoks, peame alustama suureulatuslikke ja läbimõeldud tegevusi. Andkem elule siin selliseid väärtusi, mis linnalähedaste „stepikülade“ magusa tõmbe hajutavad ning „Hansa-SEBi“ rahavood hajaasustusse suunavad.

Väärikus tuleb tagasi koos inimestega ja seda kasvatatakse inimeses. Haridus on oluline, eriti siin ja meile.

Kena hilissügist ja kaamosetalumist kõigile!

Sangaste vallavanem KAIDO TAMBERG

NAABRITE JUURES

Reformierakonna Valgjärve piirkonna liikmed on rahul valla arenguga

10. novembril toimus Reformierakonna Valgjärve piirkonna koosolek, kus arutati vallas viimase aasta jooksul toimunud ja räägiti 2007. aasta Riigikogu valimisteks valmistumisest.

Valgjärve piirkonna reformierakondlased jõudsid järeldusele, et areng vallas on märgatav. Külakeskuse ehitamine edeneb jõudsalt, töödega on jõutud poole peale, vallas oma vapp ja lipp, Maaritsas on korda tehtud oluline teelõik ja alates 2007. aastast alustatakse asfalteerimist Saverna-Pilkuse teelõigul.

„Valgjärve valla elanike ja turistide jaoks on väga tähtis Saverna-Pilkuse tee asfalteerimine. Sellel piirkonnal on tihedad sidemed Otepääga ja see teelõik tihendab sidemeid veelgi,“ ütles Valgjärve vallavanem ja Reformierakonna Valgjärve piirkonna juht Kaido Kõiv.

Tema hinnangul on tänu vallakeskuse Saverna heale asukohale ja valla kiirele arengule on kasvanud laste arv lasteaias ning inimesed tahavad tulla elama just Valgjärve valda. Rahva heaolu parandamiseks on vaja kiiresti valmis saada Saverna külakeskus, kus oleks koos enamus vallaasutusi.

Valgjärve vallavalitsus kuulutas välja omaloomingukonkursi

Seoses Valgjärve valla 15. sünnipäevaga kuulutati välja omaloomingukonkurss „Kodu. Koduküla. Koduvald.“

Konkursile oodatakse joonistusi, fotosid ja kirjanduslikku omaloomingut (luuletused, jutukesed jne). Igale tööle lisada ümbrik koos märksõnaga, milles on autori nimi, vanus, elukoht ja telefon või e-mail. Sama märksõna, mis on ümbrikul, tuleb kirjutada võistlustöö juurde (pildi või foto taha, jutu või luuletuse alla).

Töid oodatakse hiljemalt 1. detsembriks 2006 kas Valgjärve valda, Valgjärve või Saverna kooli või lasteaeda. Parimad tööd saavad auhinnad.

Tõlliste Vald

Reedel,
1. detsembril
kl. 19.00

LAATRE VABAAJA- KESKUSE AVAMINE

Aktus
Kontsert

Öru algkooli taasavamise 15. aastapäeva ja Öru lasteaia asutamise 40. aastapäeva tähistati piduliku kontsert-aktuse ja vastuvõtuiga 17. novembril.

Riik ostis Tamme-Lauri tamme

Keskonnaministeerium otsustas osta 400 000 krooniga Urvaste vallas asuva maatüki koos Eesti vanima puu, üle 600 aastase Tamme-Lauri tamme.

Ilmus uus Otepää talvetrukis

Novembrikuu alguses ilmunud neljas Otepää talvehooaja trükis kannab pealkirja „Lumi on võimalus“. Turismitrükis sisaldab informatsiooni nii Otepää kui ka naabervaldade majutus-, toitlustus- ja teenindusettevõtete, aktiivse puhkuse teenuse pakujate, muuseumide, vaatamisväärsuste ja talviste sündmuste kohta.

Osalemise trükises on aasta-aastalt muutunud ettevõtjate seas populaarsemaks esimese väljaande lehekülgede arv 16 on nüüdseks kasvanud kolmekordseks. Ettevõtjatele oli osalemise tasuline, projekti toetas Otepää vald, väiksemas ulatuses ka Sangaste, Puka, Palupera ja Valgjärve vallad. Eesti-inglise keelne trükis on traditsiooniliselt A5 formaadis tiraažiga 4000 eksemplari.

Esimesed paarsada eksemplari on teel Helsingisse Mardilaadale, järgmisel aastal saadame trükiseid Tallinna, Riia ja Hamburgi messidele. Kogu hooaja vältel levitatakse trükiseid turismiinfokeskuste ja reisikorraldajate kaudu, samuti saavad trükiseid ettevõtjad ning ürituste korraldajad. Trükiseid levitatakse tasuta. Kõigil huvilistel palume läbi astuda Otepää Turismiinfokeskusest, et saaksite end ja oma kliente varustada piirkonna hooajatrükisega.

Otepää Turismiinfokeskus

SÜNNIPÄEVAD detsembris

Otepää vald

Ekaterina Ardel	Otepää	07.12.1916	90
Hilja Sasi	Pilkuse	05.12.1921	85
Linda Jõesaar	Ilmjärve	12.12.1924	82
Emma Moorits	Pilkuse	22.12.1924	82
Ilmar Kasemets	Otepää	28.12.1924	82
Maimu Pidim	Koigu	31.12.1924	82
Salme Ruusa	Otepää	08.12.1925	81
Salme Reimand	Otepää	31.12.1925	81
Osvald Siinmaa	Truuta	31.12.1925	81
Linda Napp	Otepää	06.12.1926	80
Ilmar Ernits	Otepää	01.12.1927	79
Valve Teder	Otepää	01.12.1927	79
Kaljo Viin	Pilkuse	03.12.1927	79
Rein Meidla	Otepää	29.12.1927	79
Heino Mägi	Otepää	14.12.1928	78
Aino Uibo	Pühajärve	18.12.1929	77
Vello Lentso	Arula	30.12.1929	77
Luule Kruustik	Otepää	10.12.1930	76
Väino Meema	Otepää	02.12.1931	75
Eino Uibo	Otepää	02.12.1931	75
Aino Saar	Pedajamäe	07.12.1931	75
Valve Toomper	Otepää	11.12.1931	75
Eino-Meinhard Konno	Otepää	01.12.1932	74
Kalju Niit	Otepää	03.12.1932	74
Oliver Kaljuvald	Vana-Otepää	16.12.1932	74
Luule Barkala	Otepää	17.12.1932	74
Raimond Teder	Otepää	17.12.1932	74
Laine Kõiv	Otepää	27.12.1932	74
Hilda-Elfriide Tanni	Pilkuse	27.12.1932	74
Helga Rohtla	Otepää	03.12.1933	73
Hans Simm	Otepää	06.12.1933	73
Asta-Elenora Laanemaa	Otepää	16.12.1933	73
Laine-Adelina Niitoja	Otepää	18.12.1933	73
Vaike-Liilia Sõna	Otepää	18.12.1933	73
Kalju Kapp	Otepää	03.12.1934	72
Viivi Hermann	Otepää	13.12.1934	72
Helmi Linnamägi	Otepää	14.12.1934	72
Eda Võrk	Nüpli	27.12.1934	72
Eva Kaarna	Vidrike	30.12.1934	72
Linda Kosk	Pühajärve	31.12.1934	72
Jelena Jeldõševa	Otepää	13.12.1935	71
Vello Petti	Märdi	23.12.1935	71
Silvi-Luule Siimann	Otepää	22.12.1935	71
Maret Lentso	Arula	03.12.1936	70
Ivar-Mikk Teder	Otepää	07.12.1936	70
Sale Terve	Otepää	09.12.1936	70
Vaike Täär	Nüpli	19.12.1936	70
Arno Kollak	Otepää	13.12.1937	69
Aino Kärner	Otepää	14.12.1937	69
Maimu Allev	Sihva	15.12.1937	69
Heldur Lepp	Arula	03.12.1938	68
Elve-Maie Põldemaa	Otepää	06.12.1938	68
Arno Niitoja	Otepää	08.12.1938	68
Arvo Mölder	Truuta	09.12.1938	68
Heino Hütt	Otepää	12.12.1938	68
Elfriede Luik	Vidrike	01.12.1940	66
Nadežda Bek	Otepää	18.12.1940	66
Ilse Laan	Otepää	25.12.1940	66
Mati Naruski	Tõutsi	25.12.1940	66
Ants Kaer	Otepää	29.12.1940	66
Jaan Kotkas	Otepää	10.12.1941	65
Veera Liiva	Otepää	11.12.1941	65
Maie Juus	Raudsepa	12.12.1941	65
Orvo Muisto Kristian Luoma	Otepää	12.12.1941	65
Leino Antsi	Nüpli	18.12.1941	65
Oskar Varul	Pühajärve	23.12.1941	65
Ellen Linnamägi	Otepää	09.12.1942	64
Genadi Mihhailov	Pilkuse	09.12.1942	64
Rein Arusalu	Pedajamäe	16.12.1942	64
Ilver Vosmi	Otepää	17.12.1942	64
Olev Ott	Otepää	04.12.1943	63
Tiina Tigane	Otepää	05.12.1943	63
Urve Vosmi	Otepää	28.12.1943	63
Aino Teder	Otepää	02.12.1944	62
Sirje Zujeva	Otepää	09.12.1944	62
Mihkel Lond	Otepää	12.12.1944	62
Asta Meema	Otepää	16.12.1944	62
Asor Arno	Otepää	25.12.1944	62
Leili Purason	Otepää	29.12.1944	62
Valentina Ruukel	Otepää	08.12.1945	61
Ludvig-Madis Leis	Pilkuse	19.12.1945	61
Tiiu Laur	Otepää	25.12.1945	61
Heli Siimann	Otepää	07.12.1946	60
Tiiu Veski	Otepää	16.12.1946	60
Maie Pjõriainen	Otepää	27.12.1946	60
Mairold Kõrvel	Otepää	29.12.1946	60

Palupera vald

Olga Lütikainen	Nõuni	28.12.1917	89
Elga-Amanda Kõll	Päidla	20.12.1921	85
Kalju Lõhmus	Atra	02.12.1926	80
Einu Kõiv	Hellenurme	12.12.1927	79
Leida Muttik	Palupera	16.12.1927	79
Laine Uibo	Miti	17.12.1927	79
Valve Toover	Lutike	29.12.1927	79
Virve Mõttus	Räbi	06.12.1930	76
Ilse Ott	Nõuni	13.12.1931	76

SÜNNIPÄEVAD detsembris

Leeni Pentsa	Palupera	24.12.1931	75
Koidula Tuisik	Hellenurme	16.12.1932	74
Hilja Kroonberg	Palupera	29.12.1932	74
Elmar Austa	Räbi	12.12.1933	73
Ilmar Kits	Mäelooga	12.12.1936	70
Ilmar Soe	Päidla	26.12.1937	69
Vello Allev	Palupera	11.12.1938	68
Malle Reimann	Nõuni	31.12.1939	67
Eero Tiisler	Nõuni	16.12.1941	65
Anti Linholm	Miti	18.12.1942	64
Enno Arike	Lutike	19.12.1942	64
Pilvi Saar	Neeruti	23.12.1943	63

Puka vald

Linda Vesterstein	Puka	16.12.1911	95
Pauline Visnapuu	Kuigatsi	21.12.1919	87
Anny Sirel	Puka	19.12.1927	79
Ella Tamm	Aakre	21.12.1927	79
Voldemar Sarapuu	Kibena	21.12.1927	79
Johannes Aug	Puka	27.12.1927	79
Erna Aug	Puka	01.12.1929	77
Valentina Valujeva	Puka	23.12.1931	75
Helju Jaani	Aakre	09.12.1932	74
Leida Taur	Kähri	17.12.1932	74
Helmuth Teder	Kuigatsi	19.12.1932	74
Laine Lenk	Puka	23.12.1932	74
Virve Tirrand	Aakre	07.12.1933	73
Vaike Eiche	Kolli	07.12.1934	72
Silvi Ingel	Meegaste	23.12.1934	72
Vilma Tamm	Purtsi	22.12.1937	69
Jaan Kiho	Pühaste	09.12.1938	68
Vaike Kõvask	Puka	11.12.1939	67
Õie-Liis Piiraja	Aakre	29.12.1939	67
Olev Kurvits	Puka	13.12.1940	66
Juta Trees	Kibena	29.12.1940	66
Anne Maschorova	Puka	11.12.1941	65
Ene Pihus	Aakre	14.12.1941	65
Toomas Ivask	Prange	27.12.1941	65
Laine Tækker	Aakre	29.12.1941	65
Helgi Rosenberg	Kuigatsi	30.12.1941	65
Uudo Trees	Kibena	01.12.1942	64
Aide Ozolin	Pedaste	06.12.1942	64
Tiiu Konrad	Puka	27.12.1942	64
Viivi Soots	Puka	26.12.1945	61
Erni Kull	Puka	18.12.1946	60
Kai Tiidt	Plika	25.12.1946	60

Sangaste vald

Aliide Enok	Mäeküla	13.12.1921	85
Linda Küppar	Restu	04.12.1922	84
Aino Roose	Kurevere	14.12.1923	83
Olga Allik	Keeni	19.12.1924	82
Juta Raudsepp	Restu	28.12.1931	75
Arno Laul	Sarapuu	11.12.1932	74
Mihhail Kõrkjas	Tiidu	25.12.1932	74
Helgi Ruutnik	Keeni	01.12.1934	72
Karin Hain	Tiidu	02.12.1934	72
Asta Vihmann	Keeni	11.12.1934	72
Lidia Saar	Keeni	16.12.1934	72
Lehte Kaits	Lauküla	09.12.1935	71
Ella Vahtramäe	Sangaste	12.12.1935	71
Kaarel Kõiv	Mäeküla	23.12.1935	71
Leida Aer	Lauküla	29.12.1935	71
Eha Väilo	Sarapuu	06.12.1936	70
Leo Rästas	Tiidu	17.12.1936	70
Luule Lentso	Pringi	21.12.1936	70
Endel Vasar	Ädu	03.12.1937	69
Ülo Potsepp	Keeni	14.12.1937	69
Enn Vainula	Mäeküla	12.12.1938	68
Õie Linnaste	Pringi	17.12.1940	66
Aini-Heli Ilves	Kurevere	06.12.1941	65
Vambola Toomemägi	Tiidu	10.12.1943	63
Laine Vitkar	Pringi	19.12.1943	63
Luule Tamm	Sangaste	28.12.1943	63
Õie Karu	Lauküla	01.12.1944	62
Mare Udras	Lauküla	30.12.1944	62
Henn Löökene	Restu	31.12.1944	62
Silvi Piir	Restu	09.12.1945	61
Peeter Soosaar	Tiidu	10.12.1946	60

SÜNNID

Otepää vald

Andero Zuppur	20. oktoober
Kerret Robin Rebane	8. november

Puka vald

Christopher Markse	11. november
--------------------	--------------

Puka tantsurühm Vokiratas saab 10 aastaseks

1996. aasta detsembris kogunes rühm rõõmsameelseid ja kergejalgsed naisi, et moodustada oma tantsurühm. Juhendajaks paluti aastaid tantsuga tegelenud energilise ja teotaheteline proua Vaike Eiche.

Algul käidi koos Aianduse- ja Mesinduse Seltsi majas ning märtsis koliti ära rahvamajja ja siin tegutsetakse senini. Kui hakati mõtlema rühmale nime, siis leiti, et kõik tantsijad on sellises eas, kes võiksid osata vokka tallata. Nii saigi tantsurühma nimeks Vokiratas.

Selle kümne aasta jooksul on lahkunud ja asendunud tantsijad, kuid algusest peale tantsib rühmas kuus naist. Hea on tõdeda, et isegi noored pole paljaks pannud osaleda, nii on Elsa mõnigi kord meid hädast välja aidanud.

Oleme kümne aastaga õppinud selgeks enam kui viiskümmend tantsu. Õpime nii rahva- kui ka seltskonnatantse. Välja on kujunenud sõprussidemed teiste valdade tantsijatega. Võtame alati osa maakondlikest ja valla üritustest. Osaleme igal aastal Lõuna-Eesti memme-taadi peol, mida korraldab iga maakond jär-

gemööda. Tavaks on saanud osa võtta Elva tantsupeost, Rõngu tantsupäevast, Võrtsjärve mängudest. Kõige kaugem esinemine toimus Soomes Turu linnas ja selle ümbruses, kus võõrustajateks olid naisseltsi koostööpartnerid Turu linna AÜ ja TSL.

Praegu käib hoogne ettevalmistus juubeliks. Vaike tuleb proovi, näpus uus ühistants, mille õpime selgeks, et seda õpetada ka oma külalistele.

Transpordi esinemistele sõitudeks võimaldab vallavalitsus. Täname neid toetamise eest.

Juubelipeo korraldamisel pani öla alla ka Kultuurkapitali Valgamaa ekspertgrupp. Kultuurkapitali kaudu oleme saanud rahvariided ja pastlad. Loodame, et saame ka pluusid, siis on kogu komplekt olemas. Meie oleme seda meelt, et tantsime järgmiste juubeliteni. Aitäh kõigile, kes peavad lugu meie tantsimisest, võtavad sellest osa ja kutsuvad meid esinema. Järgmiste kohtumisteni!

HELGI PUNG Puka rahvamaja juhataja

Kingiidee raamatupoest

Kui raamatuid arvatakse tänapäeval liiga kalliks, siis on üks raamat – EESTI ENTSÜKLOPEEDIA, millest peaksid olema huvitatud kõik haritud inimesed.

Eesti Kirjastuste Liidu ajaleht "Raamat" teatas oma oktoobrikuu numbris uuudise, et 15-köiteline EE saab valmis!

Just nüüd on viimane aeg tellida viimast, 15. osa, mis käsitleb ülevaatliselt kõiki maailma riike, maid ja rahvaid. Köide on rikkalikult illustreeritud: antakse kõikide riikide lipud, vapid, skeem-kaardid.

NB! Nimetatud EE köidet on võimalik ette tellida ka Otepää raamatukauplusest. Samas on saadaval veel EE 8, 9, 10, 11, 12 ja 13.köide, kalendreid, sõnastikke, vestmikke, jõulukaarte jms.

Ka kõik 6 Heino Mägi uuemat raamatut nimekatel otepäälastest ja kohaliku kooli ajaloost. "Püüan arvestada kodulinlaste vajadusi," nentis raamatupoe juhataja Elsa Susi, kel tuleval kevadel täitub juba 38 aastat selles ametis.

OT

Sangastes kohtusid pärimuskultuuri huvilised

Valga maavalitsus koostöös Sangaste vallavalitsusega korraldab koolitust teemal „Kuidas õppida tundma ja kasutama oma pärimuskultuuri“.

Tegemist on Rahvakultuuri Arendus- ja Koolituskeskuse kursusega, mis läbi-rääkimiste tulemusena toodi Tallinnast Sangastesse. Esimene kursus toimus mardilauapäeval, 9. novembril. Osavõtjatele pakuti päevakohaselt mardiputru ja „Sangaste“ rukkist valmistatud leiba. Kursuslasi külastas Sangaste lasteaia mardipere.

Osavõtt oli üle ootuste rohke – 16 oma-

kultuuri huvilist Valga- ja Võrumaalt. Lektoriteks Ene Lukka-Jegikjan ja Reet Suurkask. Koolitusel osalejad peavad oma kodukandi inimesi kaasates pidama mõnda eesti rahvakalendritähtpäeva. Järgmisel kokkusaamisel, 26. jaanuaril toimub siis arutelu ja kogemuste vahetamine tähtpäevade tähistamisest.

Kursuse laiem eesmärk on teadvustada ja tähistada oma kogukonnas rahvakalendri tähtpäevi, rikastades nii esivanemate aastaringi järgides rahvakombeid ja traditsioone.

MERLE TOMBAC

KULTUURIKALENDER

NOVEMBER

Otepää

- 24. nov. kell 19.00 Kultuurikeskuses Tantsuõhtu "kadriõhtul sõbrad koos". tule kostüümis või ilma. tantsumuusikat teevad Sirje ja Rein Kurg. pääse 25.-
- 30. nov. kell 19.00 Kultuurikeskuses Eksliibriseklubi.

DETSEMBER

- 2. dets. kell 17.00 Kultuurikeskuses Soome iseseisvuspäeva kontsert kolme kooriga: Lepalind, Eveko ja Nummela naiskoor. Tasuta
- 3. dets. kell 16.00 Keskväljakul I advent ja jõulurahu väljakulutamine
- 3. dets. kell 17.00 Kultuurikeskuses EVEKO ja Egeli Keldo (klaver) jõulukontsert. tasuta
- 4.-16 dets. kell 10-17.00 Kultuurikeskuses Päkapiüküla. info 59116091
- 16. dets. kell 18.00 Kultuurikeskuses Hingemuusikakontsert. Oliver Kuusik (tenor), Madis Kari (klarnet) ja Marko Martin (klaver)
- 16. dets. kell 20.00 Keskväljakul Talvepealinna avatüritus Mr Happyman'i ja Otepää noorte solistidega. Mr.Happyman jätkab kell 22 ööklubis ComeBack.
- 22. dets. kell 18.00 Kultuurikeskuses naisansambli RELAMI jõulukontsert. kaasa teevad Nõuni noored solistid ja rahvatantsurühm "Vesiroos"
- 26. dets. kell 15.00 Kultuurikeskuses Otepää valla eakate jõulupidu
- 27. dets. kell 20.00 Kultuurikeskuses Otepää Valla aastalõpu tähtsündmus. Pidulik vastuvõtt. Aasta parimate tunnustamine, etteasted Otepää Muusikakooli õpilistelt ja õpetajatelt, loterii, suupisted, baar. Tantsumuusikat ansambliit Casanova & Aivar Tommingas õhtut juhivad Jaan Willem Sibul. pääsmed eelmüügis detsembri algusest 100 krooni, toimumise päeval 125 krooni.

Sangaste

- 3. dets. kell 11.00 Sangaste kirikus Puka-Tõlliste -Sangaste ühendkoori I advendikontsert.
- 10. dets. kell 11.00 kontsert -jumalateenistus.Esineb Otepää koor "Eveko", dirigent Lembi Oja.
- 21. dets. kell 19.00 Liisi Koiksoni ja Koit Toome kontsert. Piletid tulevad müügile Piletilevi ja Piletimaailma müügipunktidest ja Statoili jaamadest üle Eesti. (Täispilet-115.-, pensionär,õpilane 95.-)

I advendi kontsert-jumalateenistusele Sangaste kirikus väljub buss Puka rahvamaja juurest 3. detsembril kell 10.30.

Taas tähistab soome rahvas oma iseseisvuspäeva. Juba 16 aastat on seda päeva tähistanud ka otepäälased, väljendades seega südamlitku tänu sõpruse ja mitmekülgse materiaalse abi eest.

Kõlavalt ja kutsuvalt heliseb vihtilaste kingitus – kirikukell. Talvekiriku soe palvesaal ootab külalastajaid...

Haiglasse sattunud ravilolijad lamasid korralikel vooditel soojade tekkide all, nautides soomlaste toodud toidupakke ja maistusi.

Otepää Naisselts jagas abisaadetisi nii Kuigatsi lasteko-duorbudele kui ka kodulinna abivajajatele.

Kinnasrühma hoolitsus jõudis ka kaugetesse metsataludesse. Meie isetegevuskollektiivid olid alati oodatud ja hoolitsetud Vihti külaskäikudel.

Tänu kontsert toimub 2. detsembril kell 17 kultuurikeskuses. Esinevad Nummela naiskoor, Eveko koor ja Lepalind.

Tule sinagi kohtuma heade Soome sõpradega.

Korraldajad: Eveko ja Lepalind

LUGEJA KIRJUTAB

Tants bussijaama ümber

Mida lubas hr. Nigol Otepää Teatajas nr 11, 25. novembril 2004? Loost "Tondilossid ja kesk-väljak saavad uue hingamise", võib lugeda: "Keskväljaku planeerimise projekt, mis hõlmab praegust bussijaama platsi, suusakooli tagust maa-ala koos uue asfaltplatsiga ning turu piirkonda, on jõudmas lõpusirgele. Projekti kohaselt peab nimetatud maa-alast kujunema Otepääle vääriiline keskosa esindusliku keskväljaku, uue bussijaama, turuplatsi ning neid ühendava jalakäijate promenaadiga."

Seoses varikatuse lammutamisega lubati, et uuel aastal kolivad külastuskeskusesse turismiinfokeskus ja bussijaam koos vajalike teenustega (abivallavanem Kristjan Rõivassepp "Keskväljaku ehitustööd algasid lammutamisega" – Otepää Teataja nr 9, 22.09.2005).

Nende "lubaduste" pärast ongi Otepää rahvas solvunud ja vihane. Otsese lubaja Aivar Nigoliga puudub võimalus suhelda, sest ta ei-rab kohtumisi rahvaga. Pahameele laavin tuleb vastu võtta nendel, kes on alati kohal. Nemaad aga ei ole süüdi endise vallavanema hr. Nigoli väärtedegude ega valedes.

Seepärast pooldan küsimuste esitamist kirjalikult vallavalitsusele ja volikogule. Vastus peaks olema kirjalik ja ei kaoks siis kuhugi.

Lugedes 26. oktoobri Otepää Teatajast hr. Nigoli artiklit viimasest ajast midagi ette võtta, meenus vanasõna "kes koera saba kergitab kui mitte ta ise". Arvan, et selliseid artikleid tuleb veel. Põhjuseks lähenevad Riigikogu valimised ja vakantne volikogu esimehe koht.

TIIU TEDER

Tervist jälle, vallaharvas!

Lutikas on siin rõõmuga teile oma uusi salvestisi tutvustamas!

Kuldne sügis on läinud ja troostitu hingede kuu käes. Aga rahvas tegutseb.

12. novembril kogunes vallamaja ülakorrusele grupp inimesi, kellele anti võimalus pakkuda oma nägemusi vallaharva elukvaliteedi täiendamiseks. Pühajärve Haridusseltsi rahvakooli üritusel peeti mitmetunnine ajurünnak, et hakata kirjutama projekti euraarhade saamiseks. Ja nad said ajurünnakul hakkama.

Paar päeva hiljem oli sama maja allkorrusel jälle tegemist: invaühingus käis äge arutelu liikmete, juhataja ja Valga päälükete osavõtul kardinaalseteks muutusteks ühingu töös. Liikumispuuetega inimeste ühingu peab kujunema laia profiiliga ühing, mis võtab vastu kõiki puudega inimesi olenemata puude liigist ja elukohast.

Otepää Puuetega Inimeste ühingule tuleb ka uus põhikiri ja juhatuse. Eesmärk on igakuiselt midagi koos korraldada, lisaks traditsioonilised üritused: jõulud, jaanipäev, suvine reis Kehtnasse ja sealsete külaliste võõrustamine Otepää ja Valgamaa ühingu perepäev.

Valgamaa Puuetega Inimeste Koda pakub võimalust minna 9 päevaks 40 inimesega bussireisile Pariisi, reisibürooga võrreldes on eeliseks "omad poisid" ja odavam ka. Ärgem oodakem, kuni midagi huvitavat koju kätte tuuakse – kõik võimalused koos tegutsemiseks on olemas.

No ja siis see suurem üritus, mis vallalehes 1. detsembriks ülemaailmseks puuetega inimeste päevaks on välja kuulutatud. Selle toimumise eest saab suure tänu sotsiaalõuniku Aare Matt ja ühingu juhatuse liige, alati päiksena särav Marika Ein ning muidugi üritust finantseeriv Otepää vallavalitsus.

Kõik puudega inimesed on oodatud peole, transport on olemas. Kohale saamise asjus helistage telefonil 5554 4371 (M.Ein).

Peole tuleb ka Valga päälük ja koos kohvilauas istudes on hea arutada ka ühingu tulevikuplaane. Ilusat peotuju teile kõigile!

Noh ja lutikal nüüd on peale juhtmete veel linnid ka sassis – järgmisel korral on kõik OK!

LUTIKAS

Esimene kool elustab mälestusi ja külvab emotsioone

Arvude keeles väljendatult on 65 õpilasega kool üks väike haridusasutus, mille olemasolu ja tähtsust märgitakse tavaliselt kaks korda aastas: 1. septembril ja õppeaasta lõppedes.

AILI MKS

Palupera Põhikool tõestas oma 230. sünnipäeva peol, et ta on jäänud paljudele eri eas endistele töötajatele ja vilistlastele meelde suure ja olulisena. Sünnipäevalisi, ühtekokku ligi 250, jagus saali, koridoridesse ja klassiruumidesse, vana mõisapargi teed ja uuenenud kool-mõisahoone ümbrus oli autosid tihedalt täis.

Pidulik aktus algas sõnalis-muusikalise põimikuga ja jätkus direktor Maire Lembergi südamlilik-humoorika tervituskõnega. Önnitlejaid oli kõikidest lähematest naaberkoolidest: Rõngust, Pühajärvelt, Otepäält. Tervitamas oli Aime Olvet Valga maavalitsuse kultuuri- ja haridusosakon-

nast, Palupera vallavanem Terje Korss, esindajaid Otepää ja Palupera valla firmadest, ühingutest ja huviringidest ning vilistlaste ridadest.

Eriti südamlikud olid need minutid, mil saaliridade ette kutsuti kõik tänased koolitöötajad, järgmisena pensionieas endised õpetajad ja kooliteenijad, siis kõige auväärsemas eas vilistlased ja siis veel neist aastakümneid või kaks nooremad ... Kõigile oli varutud lilleõis! Koolile kingitud lilledest, meenetest ja pakkidest sai laavaär lõpuks tihedalt täis.

Õpetajate toa ees avaramas ruumis said kõik soovijad kerge kehakinnituse, siis aga rutati gruppiti klassidesse meenutusteks või ühispiletite tegemiseks või kõige kõrgema korruse ruumidesse ajaloo- ja õpilastööde näituste ruumidesse.

Palupera kool kutsus 230. sünnipäevale

Kõndinud nii keerukaid radu elus

ses imetaolises paigas,

seisatan nüüd ja vaalten.

Vaalten end nägijaks.

Ja mõni poolelijäänud mõte

kukub ajast südamesse

ning hüppab seal...

/M.Under/

See novembrikuu laupäev oli Palupera koolis külalislahke päev. Tulijaid oli palju – kindlasti üle kaheksaja. Tulid noored ja vanad, tuldi lähedalt ja kaugelt, tuldi seepärast, et Palupera kool tähistas oma 230. aastapäeva. Oli palju rõõmsaid jälle nägemisi, üllatavaid kohtumisi ning äratundmisi. On ju nii, et omakoolitunne avaldub väljaspool kooli kõige paremini. Kuuldes tuttavat koolinime, jääd alati kuulutama, mis tase räägitakse.

Palju on räägitud ka Palupera koolist ja tema õpetajatest, kasvõi näiteks üle vabariigi tuntud matemaatikust Ove Karust. Aastakümneid töötasid koolis seda juhtides ja juhatades Leida ja Johannes Miks. Nendes aastatesse jääb ka meie, 1955. ja 1956.aastail lõpetanute kooliaeg. Ei olnud kerged sõjajärgsed aastad.

Nüüd, aastakümneid hiljem, on kõigi mälestustes esikohal mingid lapsepõlveaegsed hirmud ja kartused, lisaks sellele ka peredes ravimatud haigused ja majanduslik kitsikus, rääkimata kannatustest, mida pidid läbi elama need klassikaaslased, kes olid kooliaastatel oma vanematest lahutatud ja neil polnud kellelegi loota, kui abi tarvis oli. Ega õpetajatelgi kerge polnud. Kuid vaatamata sellele oli alati klassituba valge, internaatsoe ja imemaitsev piparmünditee (loomulikult ka muud toidud, mida kokatädi meie vanemate muretsetud toidukraamist valmistas) laual. Isegi poeskäigu said internaadilapsed ette võtta, kui kodunt oli veidi raha antud. Loomulikult tegeldi koolis veel õpilaste ilumeel ning tantsu- ja laulharrastuse kujundamisega. See toimus õpetaja Leida Miksi juhendamisel.

Kui me tänapäeva koolides oleme mures õpilaste füüsilise arengu pärast, olid Palupera koolil juba viiskümmend aastat tagasi omad suusapaarid ning uisukomplektid ja hiliste õhtutundideni jätkus iidse pargis spordi-huvilistele tegevust. Heldimusega meenutasid kõik kohalviibijad Johannes Lõokest, Palupera väsimatut spordihinge noil aastail.

Mõisapargis ja kooliaias jätkus tööd loodusehuvilistele. Lisaks mitme-sugustele lilledele ja katselappidele kasvatati ju tol ajal maisi (seda suuremal hulgal põldudelgi). Et pildid meie koo-

liaiast ilmusid ka vabariiklikus ajakirjanduses, tuli meelde klassikaaslastega rääkides.

Kooliaed oli väga ilus ja väga korras tänu Palupera kooli raudvarale õpetaja Liivi (Matsina) Suule. Ta on Palupera koolis töötanud 1947.aastast kuni 1992.aastani – seega ilmselt Palupera kooli kõige staažikam õpetaja. Tema loodusearmastust ning küllap ka elukutsevalikut mõjutas kindlasti see, et juba tema vanaisa oli aednik. Lisaks sellele oli ta lõpuklassis (mõnele veel algklassideski) ka meie klassijuhataja, kes on selleks jäänud siimaani, kuigi meil on juba 51 aastat möödus kooli lõpetamisest. Ikka käivad kunagised õpilased tal külas, ikka on tal meeles meie sünnipäevad, ikka on tal aega ja jõudu meie probleemidesse süüvida. Kui möödunud aastal Palupera kuldlenkul tekkis probleeme oma kroonika koostamisega, aitas klassijuhataja palju kontaktide loomisel ja materjalide hankimisel. Aitäh, õpetaja Matsina, kroonika täieneb pidevalt! Palju tiivustas meid laupäevane järjekordne kohtumine.

Vaadates seda 1954. aasta kevadel tehtud Palupera kooli VI klassi pilti, on hea teada, et pooled meist on veel rivis ja olid ka kohal. Meis,

Näituseruumis oli ühe laua täitnud P-Rühma liige Kalev Lõhmus. "Albumitais säilinud negatiividest tehtud fotosid, paks kaust spordivõistluste aukirjadega - kõik Juku Lõokese koduarhiivist," selgitas selle väljapaneku autor ise.

Mälestuste maja sumises kui mesilastaru! Üksikuid kohtumisi ja meenutusi sai haaratud kiirkorras. Huvilised küsivad alati, kes VIPidest kohal oli? Alati on kooli sünnipäevale tulnud Mai Treial, seda ka nüüd, mil tal Riigikogu liikmena võiks olla kümneid vabandusi.

"Paluperas on mu juured, mu esimene kool, siin on ka sugulasi. Suvepuhkuste ajal on vähemalt üks sõit noorusmaale," ütles Mai Treial. "Kooliajast on kõige eredam mälestus näitemängudest Leida Miksi käe all. Esimesena meenuv maipõrnika osa, kartsin väga. Olin juba tollal selline ümmargune, kostüüm kasvatas mind veelgi... Aga siis tuli osa "Kapsapeas", siis "Kakukeses", millega saime vabariiklikuks laureaadiks..."

Näitemänguaegu, krutskitegemisi, süsspüsside ehitamist või koguni värvilistele ukseklaasidele pihtasaamist meenutati tagantjärele kui põnevaid kooliseiklusi. Nooremate lendude, kümmeaastat tagasi lõpetanute hulgast oli aga kuulda, et elu ja töö on ülitempokad ja närvid täitsa läbi! Aga naerupahvakuid ja jutuvada kostis igast nurgast ja mitu tundi. Kõik said koolist kaasa kilepakendis voldiku Palupera Põhikool - 230, pastaka ja päeva-teemat käsitletud Otepää Teataja.

nendes viiekümne date aastate õpilastes, on midagi ühist. Kasvõi range järjepidevus ükskõik millisel erialal, olgu see siis arst või õpetaja, mere- mees või põllumees, autojuht või trammijuht, kokk või kaupmees jne. Paljudes on säilinud spordiarmastus.

Ei saa ju tulemata jätta, kui kodukool kutsub ... Loomulikult on kool tundmatuse ni muutu- nud. Pidevalt remonditakse, ehitatakse, uuendatakse midagi. Kahju on ainult sellest, et õpilaste arv pidevalt väheneb. Aitäh ja palju jõudu praegusele kooli juhtkonnale ning vallavalitsusele!

Alles nüüd tunneme, kui väga vaja on meile seda pisikest Palupera koolimaja, tema kitsuke- si koridore ja käänulisi treppe, sest siin oleme tundnud rõõme ja muresid, oleme saanud viisi ja kahtesidki, need klassiruumid on helisenud meie naerust, kuid nende tühjuses on nutetud nii mõnigi kibe nutt...

Veelkord, aitäh sulle Palupera kool!

1955. aasta ja 1956. aasta lendude nimel HELJO SAAR Võrumaal

PALUPERA 7-KL. KOOLI VI KLASS 11. mail 1954. aastal

Ees istuvad (vasakult) Elsa Soovik, õpetaja Toots, Maie (Anton) Kleiman, Johannes Miks, Leida Miks, Liivia (Matsina) Suu, Öie Valgepää, (keskel seisavad) Tõnu Aalep, Rein Kiisler, Maie (Unt) Drenkhan, Erna (Mikiver) Rõõm, Valentina (Ehto) Laasberg, Maie (Suurmäe) Kikkas, Klarissa (Karupu) Puusaag, Eevi (Kase) Lõoke, Maie (Purga), Tiitu (Leesik) Ruubel, Heljo Saar, Aili (Ott) Müller, Helju (Mets) Väli, (taga seisavad) Kaarel Tigane, Priit Ruubel, Kalev Treial, Evar Rebane, Udo Lepik, Raido Muru, Ants Aliste, Ants Reiman, Mait Kalberg,

Isadepäev Pühajärve Põhikoolis

13. novembril tähistati Pühajärve Põhikoolis isadepäeva. Avakõnaks said sõna nii kooli direktor kui ka värske koolibändi liikmed, kes peale tutvusturingi lava laudadel oma esimesed lood avalikkuse ette tõid.

Peale lühikest kontserti olid kõik kohalesaabunud isad koos peredega palutud kooli võimlasse oma väikesele etteastele – kava nägi ette soojendusharjutused, teatevõistlused ja pallimängu. Eriti tore oli vaadata, et ka perede noorimad liikmed ei pidanud paljuku koos isadega kaasa lüüa.

Aitäh kõigile isadele, kes leidsid aega ja tahtmist üritusest osa võtta ning tänud ka kaasalõõnud koolipererele.

Isadepäeva ürituse korraldaja 7. klassi nimel õpetaja NELE

Põhikoolis saab õppevahendid riigi kulul

Valitsus kiitis heaks seadusemuudatuse, millega võimaldatakse põhikooliõpilastele alates järgmisest õppeaastast tasuta töövihikud ja teised õppevahendid.

Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse ning erakooliseaduse muutmise seaduse eelnõuga sätestatakse kooli kohustus võimaldada tasuta nii õpikud kui töövihikud, tööraamatud, töölehed jms põhiharidust omandavatele õpilastele ning vähemalt õpikud keskharidust omandavatele õpilastele, teatas haridus- ja teadusministeerium.

Õppevahendite aasta-aastalt kasvanud hinnad on kujunenud lapsevanematele arvestatavaks väljaminekuks. Samas näevad Eesti seadused ette tasuta põhihariduse, mis tähendab, et lastele kohustuslike ainete õpetamisel ei tohiks vanemate käest raha küsida. Elementaarsed õppevahendid, nagu töövihikud ja õppe- raamatud, peab tagama riik. 2007. aasta riigieelarve projektis on selleks vajalik raha ette nähtud.

Õpikute kulu 265 krooni ühe õpilase kohta aastas on ka seni kaetud riigieelarvest. 2007. aasta riigieelarve projekt näeb ette täiendavalt ülejäänud õppevahendite muretsemiseks 452 krooni ühe õpilase kohta aastas, mis tähendab toetuse suurenemist 717 kroonini. Õppevahendite muretsemiseks nähakse 2007. aasta riigieelarve projektis lisatoetuseks ette 57,2 miljonit krooni.

Alates uuest veerandist on Pühajärve Põhikooli 7.-9.kl. liitunud e-kooliga.

Kooliaasta lõpuks tahab kogu koolipere liituda e-kooliga.

Vägikaigast veavad Alar Sarnit (vasakul) ja Priit Teder.

Isadepäev Aakre koolis

Isadepäeva-eelsel reedel kogunesid isad ja kogu Aakre koolipere võimlasse, et kaasa elada võistlusele „Mister Aakre kool 2006“.

5.-6. klassi noormehed astusid üles ennast tutvustades, anekdooti rääkides ja klassiõdede küsimustele vastates. Rinda pisteti ka palli põrgatamises, hantlite tõstmises ja vägikaikaveos. Eelvoorus olid poisid omavahel mõõtu võtnud korvpalli ja jalgpalli täpsusvisetes. Et võistlusele oli eelnenud mitu nädalat harjutamist, said poisid kõigega väga tublisti hakkama.

Välja selgitati kolm julgemat ja kangemat poissi, kelleks osutusid Kristjan Pahva ja Sander Vago 6. klassist ning Alar Sarnit 5. klassist.

Võistluspinget aitasid toredate vahelaladega maandada tantsu- ja laululapsed ning lasteaia mudilased luuletuste ja näidendiga „Kakuke“.

Päev jätkus ühises kohvilauas. Lahkudes sai iga isa kaasa head soovid ja lilleõie isadepäevaks.

huvijuht EHA PÄIVISTE

Puka Kunstikool oli raadioajakirjanikule suurüllatus

Kui vihmasest ilmast hoolimata tuli pressipäevale Valgamaale ligi 30 kirjutavat ja rääkivat ajakirjanikku, kõlas samal päeval kell 17.15 Madli Leikopi esimene kokkuvõtlik uudiselõik Vikerraadios. Uudise edastaja pinnis alustuseks oma raadiokolleegi: „Ütle, kus Lõuna-Eestis tead tegutsevat kunstikooli?“ Vastaja loetles kõiki Valgamaale lähemaid rajoonikeskusi. Madli Leikopi häälest kostis oomoodi võidurõõmu, kui ta kolleegi oletamised poolelt sõnalt katkestas. „See kunstikool tegutseb Pukas juba kolmandat aastat! Ja vallavalitsus toetab kunstiopinguid igati!“ ütles Leikop tema enda ja niimoodi ka kuulaja jaoks olulisima.

Kooli loomise üheks esimeseks eelduseks on oskustega juhendajate-õpetajate olemasolu. „30 aastat töötasin „Vanemuises“ kunstnikuna,“ alustab enesetutvustust Esti Kittus (pildil). „Teatrisse tulid uued juhid ja uued suunad, päris oma lavastajat pole mul kunagi olnud – nii ma siis tööst eemale ja vabaks jäingi.“

Kuulduste järgi on viimaseil aastail teda näiteks kutsutud Valka samasugust tööd tegema. „Pukas on mu sünnikodu, kõik tuttav ja huvilisi lapsigi juba paras hulk – kokku 35,“ toob õpetaja Pukas elamise ja töötamise plusse.

Vabariiklikule pressile kuuleme teda uhkelt kinnitamas, et kõik nende 4 õppejõudu on kõrgharidusega. Õpitakse ja õpetatakse aga joonistamist, maalimist, (ka siidimaali), skulptuuri, voolimist ja portselanitoid.

Lõpptulemust ei arvagi Esti Kittus selliseks, et iga Puka kunstikoolis õppinu peaks oma elukutsevalikul mõne kunsteriala kasuks otsustama.

Hea seegi, kui nad tahavad ja oskavad õpitu kaudu kunsti mõista. „Tihti annavad need oskused võimaluse teenida ameti kõrvalt lisaraha,“ räägib õpetaja. Sama mõtet toetab Marianne isa Tarmo Kosk: „Minule ja mu algklasside õpetajast abikaasale Evale on sellest koolist ainult rõõmu, toetame tütre õpinguid igati. On ju maalastel nii vähe võimalusi tegelda mingi huvialaga noorest east alates. Mis aga noorelt õpitud, jääb „külge“ kogu eluks.“

Töötoad tunduvad küll kitsukesed, nagu ühe maakooli klassiruumidele iseloomulik. „Õppetunnid toimuvad vanuseastmete kaupa ja eri päevadel,“ on õppejõud tagasihoidlik ja olemasolevaga rahul. Pole ju kohapeal ka savivoolingute kuumutamise ahju. Esemete kuivatamist, pakkimist kohapeal, transportimist Tartusse ahjukuuma ja tagasi - sellega ollakse juba harjunud.

Oma kunstikooliga on harjunud, seda armastama hakanud ka õpilased. Egas muidu Pukast mujale õppima suundunud õpilased ei tahaks alustatud kunstiopinguid siinsamas jätkata. Helina Kangro õpib Tartus Miina Härma Gümnaasiumis, Marianne Kosk Otepää Gümnaasiumis. Aga Pukka ja kunstikoolitundidesse jõuavad kõigest hoolimata. Õpetajad ilmselt on nende südames ja kunstipisik veres!

AILI MIKS

Puka Keskkooli 8.-9. klasside perepäev

10. novembri õhtupoolikul kogunesid kooli võimlasse perepäevast osavõtjad. Kõigepealt mängiti tutvumismänge, et üksteist tundma õppida. Mängulise tegevuse kaudu saime teada, kus keegi elab ja mis on tema kodukohas ilusat, kui hea meelelega keegi üritusele tuli. Kõik väärtustasid enda kodukohta ja puhast ning imekaunist loodust. Meil on kõige kõrgemal asuv raudteejaam, arenenud mööblitööstus, oma keskkool, head sportimisvõimalused jne. Naised pidid põhjendama, miks on hea olla just naine ja mehed vastupidiselt. Veendusime vanas tuntud tõesõnas, et mees on perekonnapea ja naine tema kael, kes pöörab pead.

Õhtu jätkus sportlikus meeleolus võrkpalli mängides. Võistkondadesse kuulusid nii õpilased kui ka lapsevanemad. Võistkondade kapteniteks olid volikogu esimees Heldur Vaht ja vallavanem Heikki Kadaja. Võistlus oli väga pingeline. Iga geimiga läks koostöö järjest paremaks.

Klassiruumis võis iga pereliige näidata oma kunstialaseid oskusi ja kaasa maalida kas taldrikule, tassile või küünlale. Valminud eseme võis igaüks kaasa võtta.

Õhtu lõppes ühises kohvilauas, meenu-tati tehtut ja tehti plaane edaspidisteks ühisüritusteks. Täname perepäevast osavõtjaid! Üritus leiab kajastamist ka Puka kooli kodulehel.

Perepäeva organiseerinud klassijuhatajad ENE AIGRO ja LIIDIA SAARMANN

Aakre kooli I õppeveerand 2006/2007

1. Teadmistele antud hinnang „väga tubli“

Kaido Margus 1. klass

2. Teadmisi hinnatud „väga hea“

Lele Saarts 4. klass

Kerli Kurg 6. klass

Kersti Margus 6. klass

Memme-taadi pidu „Käbid ja kännud“

toimub 8. detsembril kell 15.30 Pühajärve Põhikoolis.

Oodatud on kõik vanaemad ja vanaisad oma peredega!

Jõulupeod

Otepää Gümnaasiumis:

20.12.06 kell 18.00 1.- 4. klass

21.12.06 kell 18.00 5.-12. klass

Keeni Põhikooli lastevanemate koosolek

toimub 29. novembril kell 18.00 kooli aulas.

Kavas:

1. Üldkoosolek. Külas kooliarst A. Pöder, kes räägib õpilaste tervise seotud probleemidest; kaasettekandja H. Vähi.
2. Klasside koosolekud.

Jumalateenistused EELK Sangaste kirikus

26. novembril kell 11.00. Surnute mälestuspüha
Mälestame aegade jooksul igavikku läinuid. Kirikuaasta kestel lahkunute ühine mälestamine ja ettelugemine. Armulaud.
03. detsembril kell 11.00. Esimene advent
Armulauda jumalateenistus. Kontsert.
10. detsembril kell 11.00. Teine advent. Kontsert.
17. detsembril kell 11.00. Kolmas advent
Armulauda jumalateenistus.
24. detsembril kell 18.00. Püha Jõuluõhtu
25. detsembril kell 11.00. Esimene Jõulupüha
Armulauda jumalateenistus.
26. detsembril kell 11.00. Teine Jõulupüha
Armulauda jumalateenistus.
31. detsembril kell 18.00. Vana-aasta õhtu
Armulauda jumalateenistus.
01. jaanuaril kell 11.00. Uusaasta
Armulauda jumalateenistus.

EELK Sangaste kogudus palub kõigil oma liikmetel (täisealistel Sangaste koguduses ristitud ja leeritatud inimestel) võimalikult enne aastavahetust tasuda oma iga-aastane liikmeannetus.

Liikmeannetust tasutakse üks kord kalendriaasta jooksul kiriku käärkambris või koguduse kantseleis nimelise annetusena, mille vastu antakse kviitung. Liikmeannetuse suurus on vabatahtlik. Annetust saab teha ka pangalaenukaardiga koguduse arveldusarvele Hansapank a/a 1120024871. Liikmeannetuse summa võib järgmise aasta tuludeklaratsioonis esitada kui maksumaba.

Ootame ikka ja taas tagasi ka neid, kes jäänud kogudusest kauemaks ajaks eemale. Nõndasamuti võivad kogudusega ühineda ja saada kirikukirja kantud ka need, kes küll ristitud ja leeritatud mujal, aga kes oma kodukogudusest kaugele jäänud.

Võimalusel ootame koguduse liikmeid ka enne aasta lõppu armulauale.

Austusega EELK Sangaste koguduse juhatuse

Surnutepühal ehk igavikupühapäeval

*Sest vaata,
ma loon uue taeva
ja uue maa.
Enam ei mõelda
endiste asjade peale
ja need ei tule meeldegi,
vaid rõõmutsetakse
ja ollakse igavesti rõõmsad
mu loodu pärast.
Jesaja 65:17-18*

Nende muistsete prohvetisõnadega saadame ära vana kirikuaasta koos surnutemälestuspühaga ja alustame uut – taas esimesel adventil. Kirikuaasta ringis nii, nagu meie endi eluski, vahelduvad rõõm ja kurvastus, lein ja lootus, pimedus ja valgus.

Surnutepüha ehk teisiti öelduna – igavikupühapäev (Ewigkeitsonntag) on kirikuaasta viimane pühapäev ehk nädal enne 1. adventi ja seega liikuv püha. Surnutepüha on praegustest kirikupühadest üks noorimast. Alguse saanud Preisimaal 1816, mil Preisi kuningas Friedrich Wilhelm III selle nii määras. Tasapisi võtsid teistegi luterlike maade kirikud selle algatuse üle. Meil on see aastakümneid olnud keskne surnute mälestuspüha. Viimastel aastatel on mälestuspäevana tulnud esile kohati ka hingedepäev – 02. november – *commemoratio omnium fidelium defunctorum*, mis tähendab „kõigi usus lahkunute mälestuspäeva“.

Veel ammu enne, kui kirikuameti peale mõtlema hakkasin, jäi meelde vanast gooti tähtedega katekismuseraamatust üks ilus lause. Nimelt, et: *usk on kindel lootus nägemata asjade peale*. Ja mõtlema pani see. Et on olemas üks tajutav ja tuntav maailm, kus me oma viie meelega arvame end kõikteadjad ja kõigetundjad olevat. Ja on üks teine mõõde, mille äratundmiseks vajame kuuendat või seitsmendat meelt. Kes seda teab, kuidas seda usumeelt kutsuma peaks?

Väidetatakse, et meie ilmalikuks peetav maarahvas enamikus siiski usub kellessegi millessegi. Polegi vast alguseks paha. Peaasi, et suudaksime üle olla karikatuurst

jumalakujutlusest või siis omakonstrueeritud „asendusreligioonis“ – kaasaeg pakub selleks nii rahakultust kui päkapikuksku, kääbikute kuningriiki või koduvillast uuspaganlust.

Eks ole nii, et kui astume paati, millega loodame jõuda uuele rannale, katsume kõigepealt järele – kas see riistapuu ikka vett ka peab ja kas on ta heade meistrite käe alt tulnud? Aukliku vene või omal käel kokku klopsitud künaga jääme püsti hädasse, kui ühel hetkel tunneme, et:

*elu on kui meri, mis mul hirmu teeb,
kui ta laine hari vahutab ja keeb.
Kust ma troosti leian, kui hing rahutu?
Keda appi hüüan, olles õnnetu?*

Igavikupühapäev tuleb juba oma olemasoluga meelde, et ükskord seisame igaviku kaldal. Vanad kreeklased kujutasid ette, et on olemas paadimees Charon, kes viib surnuid Hadeses üle jõe. Temale tuli üleveo eest maksta kasvõi kõige väiksem mündike, et hing ei jääks kahe ilma vahele ekslema. Vast siit on pärit tava paljude maailma rahvaste juures – panna lahkunule kaasa münte. Et hing leiaks enesele rahupaiga. Kristlastena teame, et hõbedast-kullast

pole tol päeval ja tunnil kasu. Kaasa saame võtta ainult selle, millel on vaimne tähendus. Elatud elu ja tehtud-tegematajätud teod. Muust pole kasu. Surisärgil puuduvad taskud. Ehk nagu vene krimikirjanik Darja Dontsova veelgi tänapäevasemalt on tähendanud – puusärgil puudub pakiruum. Alasti sünnime siia ilma, purupaljalt siit ka lahkume.

Surnutepühal meenutame neid, kes igavikuteele läinud. Lähedasi ja kaugeid. Kirikutes peetakse sel pühapäeval jumalateenistusi, mis suunab meid igavikumõtetele. Meenutades ja mälestades lahkunuid, vaatame ühtaegu ka enda sisemusse – mis on see, mida kord võime kaasa võtta oma maist teekäimist lõpetades? Kas lepime sellega, oleme rohkem kui rahul või leiame, et seda on õige kasinasti?

Ajalikku ja ajatut võrreldes räägib prohvetisõna meile uuest taevast ja uuest maast. Vana on mööda läinud, uus on saanud. Kuidas tunneme end, astudes ajast igavikku? Kas oleme kojujõudjad? Või on kogu meie elu ja mõtteilm olnud seotud vaid ajalike asjade taganõudmisele, kurjale ja Looja tahte vastu trotsimisele sedavõrd, et tunneme end Jumalarahva hulgas võõralt ja vastumeelselt? Ning kas otsib meie eksija vaim siis nende seltsi, kes ülekohut teeninud ja nüüd kurjuse lätte poole teel on?

Olgu siis surnutepüha meile päevaks, mil mõtleme lahkunuile aga ka elavaile. Oma lähedastele, iseendale ... Ja kui tunneme, et meiegi surmavõitja Kristuse omade hulka kuulume, siis pole igavesel surmal ja hukatusel meie üle võimust.

Ütleb apostel Paulus oma teises korintlaste kirjas, et: „me ei vaata nähtavatele, vaid nähtamatuile asjadele; sest nähtavad asjad on ajalikud, nähtamatud aga on igavesed.“ Selle Sõna valguses on Igavikupühapäeva järel algav uus kirikuaasta ja adventiaeg meile sootuks teise tähendusega, kui neile, kel „puudub lootus“. Lootus, mis otsijale on leitav ka hingedeaja hämaruses.

EELK Sangaste ja Laatre koguduse õpetaja
IVO PILL

Kirevaid kilde Otepää uus-ajaloost

Meie jäljed jäävad (18.)

AILI MIKS

Nüüdseks on kirevaid kilde ilmunud aasta algusest ja mitmesugustel teemadel. Mida ja millest seekord, jõuan endalt küsida, kui näen õhtutunnil imekaunist ja samas ka ehmatavat pilti oma koduaknast. Tondilossi ees on nelinurkselt maha asetatud süüdatud küünlad, kaks küünalt vilguvad teise korruse aknalt. Siis märkan, et selle maja lipp on pooles vardas ... Aimatea võin, aga uskuda ei taha.

Järgmisel päeval kuulen, et majaomanik oli oma isakoju tulnud ja maja heade hoidjate, Linnamäe pere liikmetega arutanud eelseisvaid töid. Siis, äkki, seiskus süda ja katkes tegusa mehe elutee... Ei suutnud enam midagi muuta lähisugulane ega kiirabiariist.

Üks maja, mis kannab endaga mitme inim põlve lugusid

Ühe tegusa inimese lahkumisest on nüüdseks ainult fakt ja lähedaste lein. Lahkunut lähemalt tundmata ei saa ma kirjutada tema elust ja temast kui inimesest. Kuulen tondilossi asukailt kinnitust: „Väga hea inimene oli, hooliv ja töökas.“ Usun. Mitmelt Otepää põliskasukalt saan lisa: kes on Indrekuga koos karjas, kes koolis käinud.

Nii sünnibki peateema, mis iga Otepääd hoidva inimese südames kinni. See on kodupaiga ajalugu. Ja inimesed, kellel lapsepõlvekodu on südames kinni.

Tondilossi nime kandnud hoone Otepää aedlinnas ongi alljärgnevate lugude allikas.

Üks hiljutisemaid lugusid. Aastapäevad tagasi tuli Eesti eri paigust „tüdrukuid“, kes pool sajandit tagasi lõpetasid Tartus keskkooli. Tahtsid nad näha Otepääd, aedlinna, Pühajärve, iidset parki, uut

tervisekeskust. Giidi mängides alustasin algusest: aedlinna esimestest majadest ehk nn. tondilossist ja Kalbergi (nüüd Freimuthi) majast.

Need olid 72 aastat tagasi aedlinna esimesed ehitised. Kõik see linnaosa on kerkinud möödunud sajandi viiekümneendaist alates. Aga **esimesed** majad on tähtsad ja ajaloolised. Kalbergi maja oli Pühajärve läheduse tõttu mitmel suvel endale asupaigaks valinud kirjanik Richard Roht, tondiloss kandis esialgselt suvila Tondi nime. Ja nagu 1938. aasta Otepää Teataja kuulutas, võimaldasid selle maja 12 möbleeritud tuba peatuspaika suvitajatele, samas majas pakuti külmade roogadena hommiku- ja õhtusööki. Niisiis – suvituslinna esimene pääsuke!

Otepää-kandi kirjamehe Oskar Kruusi raamatus „Otepää album“

on sellele majale pühendatud eraldi jutustus „Tondiloss“. Pikkade stagna-aastate jooksul said selles majas elupaiga Pühajärve puhkekodu töötajad, tondilossi nimi oli aga vihalehena küljes.

Alles tosinajagu aastaid tagasi algas maja ümbersünd. Indrek Tuul tuli tagasi oma noorusemaale ja isakoju kindla eesmärgiga – taastada isa rajatud ja oma abikaasale pühendatud hoone. Nii ka sündis. Tondilossi nimi võis kaduda, sest loss sai üles ehitatud.

Mu nooruspäevade koolikaaslased kuulasid neid lugusid ja imestasid, kuidas mina, Otepääl sisse-rännanaru, kõike seda tean. „Ma ju elan siin!“ oskasin küsijatele vastata.

Ärgu võetagu seda lugu ega viimast lauset enese kiituseks. Tõesti ma mõtlen just nii, et ei saa ühes paigas elada tuhma tuhakotina, kes ei te midagi olnust ega eelkäijast.

Meie pere koos lähinaabritega austame ja mälestame töökast ja tegusat inimest, kes suutis end teostada spordivallas, ettevõtluses, koondada oma lemmikalal ehk aerutamise tegevaid inimesi. Ja ehitada üles isamaja, kuhu mitu viimast aastat said eestlastele omastel peresündmustel ja rahvalikel pidupäevadel kokku tulla kõik suure suguvõsa liikmed.

Küsimus, milleks ja kellele neid jutte ajaloost vaja, on osaliselt eespool ehk vastusegi saanud. Eri valdkondadest ja allikaist olen

Tondiloss enne ja praegu.

endale tuge otsinud ning leidnud. Hiljuti kostis raadiouudis, et väike Türi linn on saanud rahvusvahelise tunnustuse oma eluruumi kaunimaks ja kodusemaks muutmise eest. Mitme muu nõudmise hulgas olid hindajad arvestanud sedagi, et kohalik väikeleht on pikka aega hoidnud oma veergudel rubriiki linnakese eilsest ja tänasest.

Valgamaa noortekoogu korraldab vanema venna või õe kampaania Valgamaal

Valgamaa noortekoogu kuulutab välja maakondliku "Vanema venna või õe" kampaania. Kutsume üles kõikide Valgamaa koolide lõpuklasside õpilasi võtma endale nädalaks väikeseks õeks või vennaks 1. klassi õpilase, kellega siis kahekesi või mitmekesi sõbruneda ja lõbusalt aega sisustada.

Mida saab sellest vanem õde või vend?

Meenutada lapsepõlve, kogemuse suhelda väiksemaga, oskuse märgata väikest last, kuulda väikese lapse muresid, veeta lõbusalt aega, näha, kuidas väike laps naeratab, saada osa väikeste laste mõttemaailmast. Saada teada, mida arvavad väikesed lapsed suurematest ja tunda vastust, aga ka rõõmu ja rahulolu.

Mida saab sellest noorem õde või vend?

Tunda ennast turvaliselt, veeta aega vanemate laste seltsis, saada osa suurte laste mõttemaailmast, jagada oma rõõme ja muresid, õpetada suurematele mängimist ja lõbutsemist ning õppida juurde uusi lõbusaid tegevusi.

Koos saab jalutada, liugu lasta, kiikuda, palli mängida, kinos käia, joosta, hullata, rattaga sõita, lumememme ehitada, naerda, joonistada, meisterdada, liivakastis mängida, lehesõda pidada, laulda ja tantsida.

Ühesõnaga võimalusi, mida koos teha, on ju sadu!

Ootame kõigilt koolidelt 14. detsembriks tagasisidet, kuidas teie koolis kampaania õnnestus ning millega tegelesite (võite lisada ka fotosid).

Kampaania kestab küll nädala, kuid see ei tähenda, et kogu aeg ei võiks nooremate koolikaaslastega midagi põnevat ette võtta. Loomulikult võivad kampaanias osaleda ka kõik teised klassid.

Valgamaa noortekoogu

Zahkna Teami noored laskesuusatajad tänavu suvel.

Laskesuusatamine Otepääl on tõusuteel

Ligi viis aastat tagasi alustati taas Otepääl laskesuusatamise treeningutega. Spordigümnaasiumis laskesuusatamisega küll tegeldi, kuid Otepää enda noortel alaga tegelemiseks võimalused puudusid. Samas on Otepääl läbi aegade olnud tugevad traditsioonid selle atraktiivse spordiala harrastamisel.

Siiski leidus eestvedajaid, kes otsustasid kohalikule laskesuusatamisele elu sisse puhuda ning moodustasid Oti-Audentes Spordiklubi juurde treeningrühma, Zahkna Teami nime all. Täna on Otepää oma elujõudu tõestanud ning võime suurema kindlusega vaadata tulevikku.

Ühiste jõupingutustega oleme suutnud korralikult käivitada treeningtöö, kaasata lapsevanemaid ning leidnud endale ka häid toetajaid. Ükski spordiklubi ei suuda tänapäeval hakkama saada ilma sponsoriteta. Õnneks on meie tegevuse usutud ning aastatega on toetajad jäänud Teamile kindlaks. Tänu toetajatele olemegi saanud korraldada tasemel treeningtööd ning saavutanud häid tulemusi vabariiklikel võistlustel. Hetkel on treeningutega hõivatud üle kahekümne noorsportlase ning treeneritena tegutsevad Ants Orasson ja Valdur Värk.

Hooaeg läks hästi

Eelmisel hooajal võitsime kokku 29 Eesti meistrivõistluste medalit: nendest 13 kulda, 7 hõbedat ja 3 pronksi ning olime tulemuslikud Viessmann Cup laskesuusatamise karikasarjas. Eesti meistriks M15 vanuseklassis tuli 4 korral Magnar Orasson, samas vanuseklassis Andreas Nigol 3 ja Kaur Lõhmus 1 korral. N13 vanuseklassis Grete Gaim 2 korral ning N15 vanuseklassis Kristin Kalk 1 korral.

Viessmann Cup sarjas oli läbi hooaja seitsme osavõistluse kokkuvõttes N13 vanusegrupis esimene Grete Gaim, Kristin

Kalk N15 kolmas, poiste M15 vanuseklassis olid kolm parimat Magnar Orasson, Andreas Nigol ja Kaur Lõhmus ning M17 vanuseklassis Rolf-Otto Rootsma teine.

Oleme võistelnud Lätis laskejooksus ning Soomes võtsime mõõtu murdmaasuusatajatega. Samuti osalesime nii maakondlikel kui ka ülevabariiklikel murdmaasuusatamise võistlustel.

Head toetajad ja tublid lapsevanemad

Teamil on väga tubli toetajate ja lastevanemate aktiiv, kelle abiga korraldame praktiliselt kõik laskejooksu ja laskesuusatamise võistlused vabariigis. Traditsiooniks oleme muutunud ka Zahkna Teami auhinnavõistlused.

Teami poolt soovime tänada kõiki toetajaid, kelle abiga oleme saanud korralikult trennida ning võistlustel auhinnaalaua katta. Need firmad on Eesti Gaas AS, Facio AS, Advokaadibüroo Aivar Pilv AS, Maratonsport OÜ, Esma Vara AS, UPM-Kymmene Otepää AS, Ilves-Extra AS, Teede REV-2 AS, Wõro Kommerts AS, Valga Lihatoöstus AS, OÜ Catwees, Extreme Sport, Ökoteh OÜ, Eesti Kultuurkapitali Valgamaa ekspertgrupp, Otepää Lihatoöstus Edgar, FIE Rein Männiste.

Selged sihid tulevaks hooajaks

Laskesuusatajatel on algamas uus hooaeg. Oleme 2006./2007. aasta eesmärgiks seadnud eduka esinemise Eesti meistri- võistlustel laskesuusatamises, noorte laskesuusatajate EOK-Viessmann Cup karikasarjas ja murdmaasuusatamise ülevabariiklikel võistlustel. Samuti soovime osaleda Soomes ja Lätis toimuvatel võistlustel, et anda meie noortele rahvusvahelisi kogemusi.

Edukat laskesuusatamist 2006/2007 hooaega soovides,

AIVAR NIGOL Oti-Audentes Spordiklubi juhatuse liige

111 aastat tagasi ajalehes OLEVIK

Sangastest teatas kirjasaatja, et krahv Berg plaanivat Sangaste, Restu, Nuustaku ja Hellenurme mõisa ning Elva jaama "kõnetraadi läbi ühendada".

Valminud oli Sangaste põllumeeste seltsi "põhjuskirj" ja 16. aprillil 1895 kutsuti kokku seltsi asutajate koosolek. Aupresidendiks ja auliikmeks valiti krahv Berg, presidendiks sai Restu mõisahärra von Roth, tema abiks Keeni renthärra Zastrov.

Otepää rahva pani see aasta kibedasti rahapuuduse üle kaebama. Kirjasaatja teatas: "Vili, loomad ja linad on nii odavad, et peab mõtlema, mida ette võtta."

Nuustakule plaanitakse sisse seada postkontor ja telegraafimajagi olevat juba valmis vaadatud. Leht kirjutas: "See oleks kohalikele rahvale tükk asja – siis saavad ehk mõned kirjade kutsumata revidendid ära võeruduma."

Paluperas valmis uus vallamaja.

Vastse-Otepää vallas oli leitud kiiduväärset: koolimaja, kõrvalhooned ja kooliaedki oli hästi korda tehtud. Ja vald oli kõige selle juures nõu ja jõuga abiks olnud.

Puka Keskkooli sisekoolitusest

Sügisel koolivaheajal toimus Puka Keskkoolis koolitus, mille viis läbi Merlecons ja Ko koolitaja Tarmo Salumaa. Seekordne koolitus oli teemal „Eduka õpetaja kompetentsid ja kriteeriumid“. Ühtekokku osales koolitusel 50 õpetajat, sealhulgas ka õpetajad ümbruskonna koolidest – Aakre Lasteaed-Algkoolist, Pühajärve Põhikoolist ja Paluperas Põhikoolist.

Koolituse eesmärgiks oli omandada teadmisi, mis võimaldavad senisest paremini saavutada arengut õpetamise, näitlikustamise, grupiprotsesside juhtimise ja ainealase kompetentsuse valdkonnas. Õpetamisalase kompetentsuse teemal peatuti kolmel olulisel kriteeriumil, milleks on oskus valida õppemeetodeid õpitulemustest lähtuvalt, õppemeetodite valdamine ning teadmiste ja oskuste hindamine. Räägiti näitvahendite ja jaotusmaterjalide professionaalsest koostamisest ja esitlemisest. Kõige huvitavam teema oli grupiprotsesside juhtimisalane kompetentsus, kus räägiti ja toodi näiteid õpetaja oskusest lahendada õppetunni tasandil tekkivaid motivatsiooni- ja distsipliiniprobleeme. Õpetaja ainealast kompetentsust käsitleti õpetaja ainealase kirjanduse lugemuse ja ainealase uurimusliku tegevuse vaatepunktist.

15. novembril oli Puka Keskkooli õpetajatel ja lastevanematel külas psühhiaater Jüri O.-M. Ennet. Härra Ennet esines teemal „Läbipõlemise vältimise meetodid“. Lektori emotsionaalne esinemine tekitas kuulajates erinevaid mõtteid. Osalejad said kaasa lektori sõnumi: „Ilgast murest saab üle!“

Täname kõiki, kes aitasid kaasa koolituspäevade läbiviimisel!

Hetki peolt: nahk tuli T-särgiga kohtuma.

Novembri teisel nädalavahetusel toimus ööklubis Comeback järjekordne AEG MAHA pidu.

Comebacki omaniku Raivo Kalda sõnul on 10 aastat tagasi alguse saanud üritus sõprade ja tuttavate pidu, kuhu pääseb ainult kutsetega. "See on ainuke pidu Otepääl, kus on koos nii palju otepäälasi alates 18aastastest, lõpetades 60aastastega. See on õhtu, kus

Aeg maha sai 10aastaseks

sõbrad ja tuttavad saavad kord aastas kokku. Viimased kolm aastat oleme teinud stiilipidusid: eelmisel korral oli teemaks sportlik riietus, tänavu aga nahk. Soovime anda võimaluse neile, kes tahavad stiilselt rõivastuda," rääkis oma üritusest Raivo Kalda.

Teiste seas viibisid õhtul endine vallavanem Aivar Nigol, Otepää LIONS klubi president Pekka Mononen ja Otepääl elav näitleja Veikko Täär. Märgata oli lõbusalt vestlevaid seltskondi, tantsupõrand oli täis jalakeerutajaid. Õhtu naelaks kujunes ansambel Terminaatori esinemine. Tuntud popansambel suutis talvepealinna publiku kuumaks kütta ja hingestatult kaasa laulma – hüppama ja näppu viskama panna. Kuna kohalviibijate seas oli palju nooremat rahvast, oli ööklubis õhtralt Terminaatori muusika austajaid. "Sel aastal oli publikut 450 ümber," hindas Kalda ja lisas: "Kuna minu tuttavate ja sõprade lapsed järjest sirguvad, on ka publiku arv aasta-aastalt suurenenud."

Otepää rahvas võis näha oma silmaga Eesti kollase pressi tänast lemmikpaari Terminaatori kitarristi Elmar Liitmaa ja TV 3 ilmatüdrukut Liis Lassi kehastuses.

Üllatusesinejana astus püünele Arnold Oksmaa, kes pakkus eksootilisemat vaatepilti. Ka Nuustaku rahvas sai kogeda seninägemata showd. Tõsi laulda see noormees suuremat ei osanud, isegi sõnad kippusid tal meelet minema. See - eest said pealtvaatajad imetleda tema kondist kõhtu, sest särgi viskas ta õige

Peokorraldaja Raivo Kalda.

pea rahva sekka.

Muusikat austavate vallakodanike rõõmuks ei kujunenud Oksmaa esinemine siiski liialt pikaks. Õhtu jäi lõpetama Terminaatori energiast pakatav etteaste. "Meie üritus on ka järgmistel aastatel," kinnitas Raivo Kalda.

EGON VALDARU

